

De egritudinibus

eos et occidit audaciam eorum. B. mucillaginis psily: aceti olei rosati: olei viol. añ. pōdus. i. opy: campore. añ. tr. i. fi at oium mistio cū farina ordeī et albumine ouoz.

De egritudinibus membrorum nutritionis.

Relatuimus bucusqz de egritudinibus membrorum animalium et spiritualium et possumus modos curationum egritudinum que possunt euenire ipsis membris et inuamenta membrorum eorum et propria secundum naturam et inuentionem peritorum phoz: et que uenturissimum medici sunt experimento experti: ligda fecim: et scripsim: illud secundum artem nostram secundum gloriosissimum et excelso meum organum placuit eructare. ab ipso. n. mendicat ois scia. ipse de largitate sua medicinam produxit et medicum uelut nature refugium creauit. pluat super intelligentiam ros vere huius scie ueritatis ab illo que ipse operat cū exhibeat oib: affluenter: uolum: at nūc pme sectōis sumā tertiam de egritudinibus membrorum nutritionis pncipiare et significare modos cure cuiusque egritudinis membrorum et aggregare huic intentioni res necessarias. auxiliatore igitur petamus deum a quo cuncta respirant et a quo nostre omnes gratie procedunt.

Repleat igitur spūs dei mentem nostram que sit benedictus ut res medicinarum aduersus indigentiam in columbia te plenas sua gratia ponere non deficiat.

De dolore stomachi.

Dolor in stomacho uehementis idiget quicquid blandimēto: cura aut blandiēs est cura non nota: ut stupefacere apud uehementē dolore ipsius et pulsatione: et hoc raro facimus. est. n. mēdosus nisi uictoria dolor psterat uirtute: nūc. n. uelut min: malū illud administramus. Nos uero in pncipis icolumitatis largitore iuocemus ut de sui clementie abundantia ipam egenti sperantia: anuat sanitates. Afferamus et ad hunc locum ex medicinis celesti uirtute dotatis: ut ifirmoz. anxietas abbreuetur: et cura eius idiget obseruatiōe regiminū ois sic in capitulo emicranee de genere uehementiū dolorū significauimus: et est h: itentōis pncipiū uertere regimē ad ea que laudabilius chimoz sūt alimēta: et est hoc regimē laudabile in gūibus reze. Secūda res est sine dilatōe occupari aduersus accitua que sunt uehementia. Tertia res est confortare. aduersus accidentia et coadunare uirtutes stōi. Quarta res est repellere materiā ledente ad oppositū. Quinta res est rectificare membrū mādās et habet sup hoc magis suspectū epar. Amplius scire oportet que sunt languores eius aliquid quando absque materia a malitia complexionis.

Dixit Dyp. qd cōplexiōis malitia ifixa et māsua dolore non efficit. dolor est rei h:ie contrarietatem sentire. Quando aut que fuerat pncipalis et maxima mēbra cōplexio rei cōtrarie aduentu desolata est: et que pus fuerat extra nea facta est ac si eēt pncipal dolore nec facit uehementer. qd. n. in eodē sibi iuicē obuiabit. Actio. n. nō uertit nisi iter h:ia: deficit bellū et litigatio altero inimicōz iaz moztuo: et h: itentōis cura pncipiū est alterare cōplexionem que fuerat aliena. post illud confortare.

Prima res pplet abstinentia cibi et potus uehementia doloris pseuerante: et cibi et potus subtiles stiptici odoriferi ut confortēt et laudabiles chimos in corpore generēt: et in eoz electiōe apud q̄litate nō loquimur necessario.

Prūus aut scire ois hūiores q̄litate peccantiū siue flegma siue colera mēte languoz existant aut apostema in stō factū. Et iam scias post scias q̄litate regimē cibi et potus exigere ueniēs et nō negligas regimē cōfortatiū pprie cōplexiōis stomachi maxie post sedationē languoz eius.

Secūdam res pplet sedantia uehementēs dolores et nun-

cupant in hac dispoñe dolor egritudo quoniam absque medicamento a sua materia produyt nec non et accidens: cum uehementius uirtutem et producit que ad uestigium sincopis.

Uomitus aut nō est accitua cui obuiem: dūmodo eius impetus nō excedat debitā euacuationē: et tūc eius curas significabim: si deo placebit. Et scire ois que vomit: elect est de intentione pncipali oium reze cure doloris stomachi. est. n. regio ueniens et apta hūmōi euacuationi cōcauitatis magne. Ingt Dyp. mā quā euacuare opz: repellēda est per regionē ad quā magis declinare uidet. Est. n. vomit: ueniēs ex maxie sedantib: dolore stōci. potissime que re tentio cibi et potus dolore in eo causabat: et ei opponit i q̄tate: et hū: et occupatiōis sunt enemata. Post illud si dolor adhuc opatiōes fortiter ledat balnea admistrent. Est. n. calozis op: dolores sedare. dispergit. n. grossā mām et subtilē aliqui per q̄dam euacuationē et refudatiōis labētiam amichilat: et emplastra ueniētia et appositio uentosa rum sunt huius rei consummatia.

Tertia res pplet confortantia aiām stōci et eius nās et sunt he res cordiales et cibi subtiles boni chimii et appo aliquid cuius rei pferuantis in eo calozē: de quoz summa est mirra mastix pprie mista cum oleo mirtino et camomille: et cibi aggregates et coadunates stōi pres laxas sic sunt cibi ppe acetosifatis et ex aromaticis stipticis reb: cōdiant sic assari mūmia segebes et silia. Et sit eoz exhibitio pauce q̄tate pueniēdo ad gradū usque ad id e: administratōes stomachi p̄stueuit. Et ne p̄tercas qui cadat in cibos eoz et uirib: mēta et succus agreste et succ: granatorum et sumac et species aromaticorum et citronia cōdita sunt dilecta et similia.

Potus aut eoz uinū odorifer: subtile et lene decentis cōmistiōis cū aq̄ solis irradiata pap radys cui supponat pap aq̄ rosate: et uiter aquā frigidā ueri frigoris. depauperat. n. in eo calozē. Calida uo stōm mollificat et e: disingat uirtutes et electio cibi et potus paucitas eoz ges aer peparatus ad tēperamentū. sōnus et gaudiū delicie sūt p̄e bus confortantib: stōm et totū corpus restituētib: ipm siue nature: et si tantū exuberat que producat ad et hica stōi: tunc est occupari nūc circa administratiōe reze hūcētatiū: nūc restaurantiū corpus: nūc temperantium uirtutes ex his que diximus et dicemus. si deo placebit.

Quarta res pplet repellētia mās que est mī egritudinū stōi et acgrit boz scia aut si est flla aut si e colera aut grossa uetostitas. Et nos nō possum: medicamā itentōis necessarie h: stōi languores diffinitiuē significare p̄ter q̄dam quoz opus nō e a cōplexiōe neq: suba ppria sed opponit egritudinib: a suba itelligibili et alia quoz itere est hoc membrum respicere magis que illud. Et hoc scire uidet uersari circa spēs et uos scitis quā scia medicine circa hunc bonum nem et non hominem uersatur.

Medicamē qd hūc morbū destruit alteri morbo cui simil: uires addit. Sūt. n. diuerse boiuz p̄lones et ope ratiōi subiecte. Quis. n. medicōz oia que regunt ad ueras curā aspectū nās tēpoz diuersitatē regionū eaz morbi cōplexiōe ppria: quā p̄seruare et nō alterare medicū ois: et rez que de uicilo p̄lone: e: consuetudinē que nā iducti tēporis longissimo efficiēt inuestigabit sine p̄te diuine clemētie: Roga igit deū largitore sanitatis ut ipse anuat iter medicamā tibi eligere fideliora: et p̄e h: egritudinē e: curā suscepisti et impleat aiaz tuā: que uniuersa h: scie uolūta relegisti. De dicit aut stōz respiciētes sunt p̄e que mās qd obuiat a stōe et itestis educit. mēte que habitat in stōe et itestis ois e: an daz faciliōr e: educiō de q̄rum summa sūt mirabolā: aloelotum: et agaricus et alia quoz memoriā i hoc sermone: et uo. placet dicemus.

Quinta res pplet corrigētia: et rectificatiā epar splenē et matricē: hūc. n. quēdā dcurfus ad stōm. Dixit Dyp.

vidisse quendam cuius phisioia testificabatur illū esse
 Regmaticū vomentes sepe colerā. qz semita a stō ad epar
 signata nō erat angusta: imo ampla & spaciōsa. & respicien/
 tia bec mēbra scire te fecim⁹ i capitulis eoz de quoz col/
 legio est reubarbaz. lacca. spodiū. spica. eupatoriz. cassia
 lignea. ramaridi. mirobalani. cappa. & silia. **C** Hyp. medi/
 cina respiciēs stōz pfortās torā ei⁹ vtutē & fugat dolores
 factos i eo & digōnem accelerat. **R.** galāge masticis ligni
 aloes cinamomi se. myrti. añ. 3. iij. eufragie. anisi. añ. 3. 5. ç/
 fiber. 3. i. corticiz fisticoz exteriorz: olibani: rosaz. añ. 3. ij.
 spice. 3. i. 5. salis gēme. 3. iij. çuccari admistrati cū aq̄ rosaz
 lib. ij. dosis a. 3. i. vsq̄ ad. ij. & añ cibū & post sumit. **C** Hyp.
 medicamē s̄ frigidos & viscosos humores & grossos sepul/
 tos. & est pueniēs senibus ppe in hyme i vill stōi. **R.** bac/
 taz. lauri. anisi. añ. 3. i. piretri vltamarini çinçi. galāge. añ.
 3. iij. masti. myrre. añ. 3. ij. mell. lib. i. acet. 3. i. Dos. a. 3. i.
 vsq̄ ad. ij. & est fortis opatiōis s̄ dolorē & ē scū cā vētris.
C Sal. Medicamē valēs ad ifirmitates stōi frigidī & ad
 dolores fortes vētris. **R.** triū piperū. spice nardi. çinç. rosa/
 rū. floz. camomille. sgnāti. cetauree. aristologie rotunde
 añ. 3. vi. ligni aloes. 3. ij. cōficiantur cū melle in quo co/
 cta sunt mastix mirra & gariofil.
C Aliud ex arte nostra fidele & expū s̄ malitiā stōi & ce/
 rebri causatā a stō gñaliter subuenit oib⁹ passiōib⁹ stōaci:
 qñ respicit ipm a pprietate nobili. **R.** corticis exterioris
 fisticoz: sem. s̄ peōie: masticis: myrre: olibani: ligni aloes.
 spice nardi. añ. 3. ij. coraloz ad pōdus oīuz rerum. confice
 cū çuccaro temperato cūz myrra & ros. Dos. a. 3. i. vsq̄
 ad. ij. ieiuno stomacho.
C Diacozides. aristologia rotunda stōm pfortat & oēm
 putredinē ab eo separat. & si fuerit i eo apa sanat. Et eius
 permixtio laudabilis est cū aqua rosata corallo & myr/
 ra: & subuenit hoc medicamen caducis.
C Aliud cōfortans stōm & est p magnatib⁹ s̄ morbos vē/
 tositatū grossaz & eructuationē acetosaz pcurat digōnē.
R. gariofiloz. galāge. ligni aloes. añ. 3. iij. macis: cheifin/
 añ. 3. ij. çinçi. macropipis. cinamōi: pipis albi. añ. 3. i. 5. çuc/
 cari. calami. mēte sicce: spice: beil. se. apy. fenicu. anisi:
 canū & calami aromatici. ana. 3. i. 5. çuccari tabarset. 3. x.
 mell. dispumati qd̄ sufficit. Dos. a. 3. i. vsq̄ ad aur. i.
C Aliud med. camē s̄ferēs ad dolorē stōi & epatis remo/
 uens ab eis putredinē & calitātē & acuitate colere citrine
 faciens diligere cibū. & est ex cōferentib⁹ & pfortatib⁹ stōz
 & epar debilia. **R.** ros. ru. 3. x. trocif. diarodon. trocif. de spo/
 dio: ligritic. añ. 3. iij. gario. calami aromatici: spodu: masti/
 cis: ligni aloes. añ. 3. ij. triū sādā. 3. ij. asfari: spice: mus. ma/
 cis: cardamomi. portul. lactuce: scariole. se. cōiuz: albaruz
 margaritaz. cū fenugreco: rasurē eboris: & dragg. gūmi
 arabici. añ. 3. i. 5. cāphoze. 3. 5. musci. 3. i. sextam. confice cū
 sirupo rosato. & aqua rosata. Dos. 3. 5.
C Aliud medicamē cōferens stō debili anxiato: & dispō/
 maturat ad etiā & rectificat epar & chistiz fell & calefactis
 subuenit ictericis pificis cū febre & sine febre. & pmixtio
 est bec. **R.** folioz ros. ru. cāphoze. cinamomi sublimati et
 electi. gariof. tr. sandal. portul. añ. 3. ij. succi chelidōie. suc/
 ci absinthij: succi epatice pparatoz. ana. 3. ij. reubarbari
 electissimi. 3. ij. spice nardi. 3. i. vini albi & odoriferi. 3. i.
 trocif. de spodio: tro. diarodon. trocif. de eupatorio. ana. 3.
 ij. granoz coziādrī ifusoz in aceto & torrefacto: balau/
 stie. berberis. succi sumac. succi ligri. añ. 3. i. ligri. 3. ij. dra/
 gagā. 3. ij. coralloz: peōie. ligni aloes. masti. añ. 3. iij. semi/
 nū cōiuz. 3. ij. ofice cūz sirupo recipiēte succi granatorum.
 succi pomoz citrinoz. succi citranguloz. succi portul. 3. lo/
 co succi pone semen ei⁹. añ. lib. 5. & fiat sirupus cūz p̄dictis
 succis. çuccari lib. ij. 5. Dos. a. 3. i. vsq̄ ad aur. ij. Et ē mi/
 rabile. q̄ si masticē ieiuno stomacho cepe albū i dolore stō

maci grosso pter febrē illo die dolorē eger nō sentie. &
 Et puluis stōm celesti datus cum calida vna hora libe/
 rat a doloribus stomachi.

C Medicamē ex iuentōe nostra. cui⁹ vtutē & nobile ex/
 perientiā nullū trāscēdit medicamē. sanat oēs languores
 stōaci. si de⁹ voluerit. Siue sint a malitiā pplexionis sine
 mā. siue cū mā. digestinā cōfortat appetitiuā irritat retē/
 tinam vigorat: nec nō expulsiōe auxiliat. S̄ in homati/
 cos fluxus ab indigestione natos siue supiores siue iscrio/
 res emendat & totū stōm p̄prie nāe restituit. **R.** masticis.
 ligni aloes. myrre electe. cinamomi. anisi. añ. 3. v. corticiz
 exteriorum fisticoz: gariofiloz: spice nardi. añ. 3. ij. eufra/
 gie. 3. 5. coraloz alboz & rubeoz p̄tes miscendo eq̄les ad/
 pondus omnium rerum. çuccari quod sufficit.

C De medicinis materiam a stomacho repellentib⁹ & ab/
 stergerentibus ac villos eius mundificantibus.

Ucamus modo medi-

Bcinas quaz pprietas est repellere mate/
 rias ledentē ab eo & abstergere parietes
 stomachi & mūdare villos ei⁹ ab oī super/
 fluo de quaz secta est aloes bonū lotuz
 & preparatū s̄z artē nostrā & agaricus fe/
 mina & mirob. & reubarbaz rauedfeni & thus & bis silia &
 acquirim⁹ eis pprietatē laudabilē & facimus eas cducti/
 uas humoz quoz nō erat per se vigoratio facta per artes
 facit acquirere alias pprietates nobiles et consequitur
 quasi naturam.

C Silius Zacharie. Medicina expta repellens putredi/
 nē a stō & est eductina humoz slegmaticoz & colere gros/
 se. **R.** mirobalanoz: citrinoz: ifusoz in aq̄ rosa. 3. ij. se. por/
 tul. 3. ij. agarici 3. ij. salis gēme. 3. i. mellis. 3. i. 5. aloes boni
 3. ij. fiat cōfectio cū sirupo granatorum & myrre. Dos. a.
 3. i. vsq̄ ad. ij.

C Judcus. pillule efficacissime s̄ stōi cerebri visce: nec/
 uoz vicia. educit hūiores viscosos a stō & itestis: & trahūt
 a remotis. mūdificāt istrumēta sensuū & mēbra nutritōis
 & spūs quaz cōfectio bec est. **R.** colloquintide electe & pur/
 gate & trite cū oleo ros. laudani. thuris. añ. 3. i. masticis. gū/
 mi dragg. añ. 3. ij. ro. ru. 3. ij. diagri. p̄pati. 3. i. 5. aloes bōi. 3.
 i. confice cūz succo endiuie. Dos. a. 3. ij. vsq̄ ad. xi. post
 cibum quando itur dormitum.

C Nicodemus. pille purgātes stōz a grossis hūozib⁹ ab/
 stergetes villos & parietes ei⁹ p̄prie ab hūozib⁹ cōgluti/
 natis in eis & mirabili iunamēto respiciūt renes & nervos
R. turbit. 3. i. agarici. 3. iij. salis gēme. 3. i. çinçib. 3. ij. sarco/
 colle. oppo. añ. 3. ij. masticis. diagridy cocti. añ. 3. i. anisi. 3.
 ij. aloes. 3. i. 5. cōfice pillulas: cū succo mente. Dos. est
 vsq̄ ad. 3. i. 5. vel. ij. ad plus si egritudo ē noua & membra
 tñ nutritionis purgare querimus & non alia.

C Potio mirabilis respiciēs stomachū & epar cū proprie/
 tate mirabili educit a stō colerā citrinā & prassinā & mūdi/
 ficat canales epatis & chistiz fellis. **R.** capilloz veneris. eu/
 patorij. apy. boragis. scolopēdrie. betōice. piretri. epatice.
 ros. viol. añ. 3. i. asfari. 3. 5. spice nardi. 3. 5. agarici. masticis.
 añ. 3. ij. semis portul. anisi. 3. i. in quoz decoctiōe s̄z modū
 artis resoluant reubarbari. 3. ij. māne. pulpe cassie. tama/
 ridi. çuccari vio. ro. sic scis. acori. 3. iij. parei potio. vt scis.

C Sirup⁹ adequās māz calas ledētē stōz & epar quā cūa
 re q̄rim⁹ pōit eā inecitate ad expellēdūz & pfortādū vtutē
 stōi & remouēdū oppilatiōes. **R.** absinthij: fumi terre.
 plāraginis. eupatorij. capilloz ven. pollitrici. zedoarie. ci/
 corie. celidonie. solatri. añ. 3. 5. se. cōiuz. anisi. portul. pa/
 paueris al. añ. 3. ij. mirobal. 3. ij. ros. 3. ij. acet. 3. iij. çucca/
 ri q̄titatem quā volueris. Dos. ab. 3. i. vsq̄ ad. ij. cūz aq̄
 frida nō veri frigois in auroza. Cōfectio de succo pomo.

De egritudinibus

nam mirabilis ad confortandū stomachū et damus ex ea cōualefcētib⁹ et his quoz appetitus sopit⁹ est alterat ma lam cōplexionē stōaci et confortat substātiā et tollit dolorē stomachi. R. succi cidonioꝝ succi citrozū. añ. lib. ij. corticis citri bene decocti et cōtriti lib. s. succi granatoꝝ. 3. ij. succi mente: succi sansuci. añ. 3. iij. aceti puri. lib. i. mellis distillati lib. iij. succari. 3. iij. bulliant oīa hec simul mixta vsq; ad cōsumptionē fere succoz et aceti. cortex pparatus circa finē mittat et cū perfecta bullitione bulliat. spu mam aut a principio paulatim pycere icipias et cōdiat in fine cum hoc qd recipit gario. galange. ciamomi electi. añ. 3. ij. macis. 3. i. anisi. 3. ij. ligni aloes. 3. vi. musci tr. i. et quidam fortius cōdiunt et cū pipere al. et cardamomo. Dosis a. 3. i. vsq; ad. ij. ante et post cibum.

¶ Pillule purgātes stōm ab oī supfluitate hūoz et cerebzū. educūt vtrāq; colerā et flegma. et remouēt ab eo oēs dolores et renouāt stōm ad comedendū. R. absinthij. mastice. agarici. añ. 3. ij. trium mirobal. 3. iij. turbit. 3. x. cypthymi ortensis. salis indi. añ. 3. ij. penidiarum. 3. ij. yere pigre. 3. v. succi rosā. 3. iij. diagridij. 3. ij. fac pillulas cuz succo scariole. Dosis est. 3. ij.

¶ Judens. pillule cōfortātes stōm mūdificātes caput et stōm a colera corrupta et oī superfluo hūoze et respiciunt epar et aperiuunt oppilatōes et valent ad febres antiquas ex diuersis hūozib⁹ natas et sanāt puritū et vlcera. R. mirobal. citrinoy idoy et embli. añ. 3. iij. mastice. anisi. succi eupatorij. absinthij. ro. añ. 3. ij. iere pigre. 3. xij. succi ros. 3. ij. cōfice cum succo apij et da cū calida aqua. 3. ij.

¶ Pillule pseruātes stōm ab oī languore et cerebzū. custodiūt visum et oīz sentitiū istra: si deo placet. recipiunt oī die. ij. vel. ij. et melior hora est post cibū qn̄ itur dormitū. R. mastice. diagridij bñ electi. añ. 3. ij. resoluant in vñū coz. diagridiū et mastix in pomo. aloes elect. issimi et subliati. 3. x. cōfice cū succo caulii. dosis ē vsq; ad. xix. pillas.

¶ De emplastris linimentis et vnctionibus.

¶ Tribamus res q̄ admistrant in emplastris linimentis et vnctōib⁹ supra stōm et modos eaz: et sunt ex necessitate cure languoz stōaci aggregāt et coadunant ptes stōi et vtutes et calores ne resoluāt et exalet idebite et destruūt dolores in eo et pferūt rei vite. et est vnguentum pfortās stōz frigidū ipm reddit sobriū ad nālē suam opatōes. facit ipz exēptū ab oī dolore. R. aloes. mastice. olibani. myrre. añ. 3. i. corticū granatoꝝ. ro. anisi. galange. gario. añ. 3. i. olei ro. olei camomillini. ana. lib. i. cere. 3. ij. aceti. 3. ij. bullitis oleo acetō et cera pus pfecta decoctioe supasperge in fine spēs has bñ puluericatas agitando donec fiat vnguentū de quo puncto stō supasperge myrre et mastice. lineū pānū vel lanā succidā calidā suppone.

¶ Linimentū aliud nrm pfortās ad digerendū et appetendū et retinendū debiliū et cōualefcētiū stōz: et remouet oppilatōes et dolores et vctōitates. R. olei nardini. lib. i. fac bullire cū sansuco trito bullitōe vna. pone postea cere. 3. ij. vt liq̄fiat. deinde pface vnguentū. cū mastice. myrre. reberentine. laudani. añ. 3. i. vngc ex eo stōm debile et superasperge puluerem anisi et rosa.

¶ Aliud qd admistrant qn̄ alia nō cōtulerūt: et eger dolorem bz itolerabile: remouet dolozē. arcet vomitū: et fluxum vētris cōpescit. R. colophonie terebentine. olibani. añ. 3. i. sanguis draconis. mumie. myrre. laudani sarcocolle. añ. 3. s. rosaz. corticū granatoꝝ. añ. 3. i. liquefactis gummis aliāz rez recusantiū liq̄factionez puluerem mitte et submerge in hac medicina calā añ q̄ cōgelet stupam lineā. et stō suppoe calāz q̄stū eger pati poterit: religt ibi vestigiū cauterij sup eū: et ppea ad hmoi dolozes fortes fac.

¶ Aliud pfortans valde stōm febricitatiū remouet dolozem ab eo: et vctōitates. R. olei mirtini. olei rosati. añ.

pondus eq̄le bullitoꝝ cum mastice et olibano. vngc ex eo stomachum et superasperge puluerem rosarum et granatorum. arcet nauisam.

¶ Emplastrum restringens ardorē stōi febricitantiū. extinguit calorē febris. estuationē vomitū et subuersionem ab eo separat. dolozes amputat stōi. si deo placet. R. succi solatri: succi absinthij. añ. 3. iij. farine ordei. 3. ij. mastice. 3. i. rosaz. ru. pulueris ataz. 3. ij. fiat oīum aglutinatio et stōmaco opponatur.

¶ Cerotum et est refugium cōualefcētiū et extenuatoꝝ stōaco subuenit est gñale oib⁹ passio: bus stōi et matricis. et confortat cerebzū et coz. appetitū mortuū viuificat. digestiūa rectificat. retentiūa corroboret: et est expertū. si deo placet. R. calami aro. semis rute. gari. sandal. olibani. myrre. mastice. añ. 3. ij. sanguis draconis. 3. ij. mumie. 3. s. aloes. 3. v. farine corticū granatoꝝ. 3. s. ambre. 3. i. musci. 3. i. cāphore tr. i. s. succi balsamite. absinthij. añ. 3. iij. terebinte. olei rosaz. camemillini: vel nardini. olei mirtini. añ. 3. ij. cere. 3. i. s. myrre electe. laudani. añ. 3. i. coralloꝝ rube. galange. anisi. cardamomi. nucis muscate. macis. añ. 3. ij. pedic. 3. i. terēda terant: liquēda liq̄fiat et bulliat bulliēda. et fac cerotū sup stō et admistret sup totū sic docuimus.

¶ De indigestione stomachi.

¶ Indigestio est cōmunis mater oīz egritudinum potissime hūozaliū et nosti qd digesta mā gescit febris feruoz. erat enī inobediēs. qz cruda et tēperamentū sube. aut q̄ritatis aut q̄litaris trāscēdebat et elementū est tepiditas emissa nālīs calozis: et h⁹ rei cā est supabūdātia cibi et pot⁹ fm q̄stū vel q̄le aut ab vtrāq; nec nō et fm subam et debilitas stōaci nālīs. et scire oīz bere ditantes viciū hoc a parētib⁹ raro: aut nunq; curant pfecte. et hi tuti⁹ lāgozes portāt: et hozū pfecta medicina sola est abstinentia residuū nāe cibi et potus i locis digōmiz: qd in gen⁹ nutrimenti auerti nō patit suo vitio: aut nā cōuertere: nō valebit ei⁹ istro debili pmanēte. qd. n. nisi cā aīce dentis efficiat moxboz: est: et maturat ad cōiunctas suos ex cessus que cum adest continuo est febris.

¶ Digestio est fructifera alimēti cōsumatio: tūc ei⁹ pfectam dicim⁹ psumationē: cū in fructifera semina valuerit pficere alterū tale quale ipm est. Indigestio aut e contra. ¶ Amplius scire opz qd indigestio: nō min⁹ a supabundantia q̄ ex ei⁹ puatione nascit: et tēperamentū. n. calozis nō dicitur absolute: s; in cōparatōe ad suū obiectū at tendit vt obiectū nō magis resistat. nec remissū in pparatiōe ad suū agēs existat q̄ suū agēs agere pōt. pportionari debet agēs et obiectū pportōe eq̄. ¶ Adhuc scire opz qd digō fit ex p̄iacentibus: tūc. n. passiva actiuis oīo obediūt et nullo mō resistunt. digestio nō psumat: aut si min⁹ resistat vtro q̄ istoz modoz calor dī distēperat⁹ sūte quo multū pposit sit sine quo min⁹ calor sufficiēs ad vni⁹ resistat vtro q̄ istoz modoz calor dī distēperat⁹ sūte quo multū ppositionē ipotēs ē ad ferri libze liq̄factionē. et nō sufficiēs. habet aliter et alr calefactionē mēsuraret i faciēdo vna scy de et clauū. q̄re calozis tēperātia et distēperātia ē pparatōe ad suū obiectū. verisimile qd ē de caloze nri. corpis q̄ assiduo exercitant artificiali labore et grosse sunt pplexiōis: cibaria subtilia assumētes minime digerūt: s; in eoz cozporib⁹ adurunt. cibādi erant legumib⁹ pane subcineritio et alyz de pasta cibarys. Et scire debes qd tal calor est i q̄busdā iuuenū: calor quoz adeo fortis est qd hūozes adurrit et eos q̄si in venenū uertit: et a q̄busdā hūozū mae resoluunt fumi qui q̄stūcunq; distent a cerebro: qd si fuerit eoz incolatus i remotiozib⁹ mēbris ascēdūt sursum ad cerebzū: et cū sentit sibi periculū dicit se totū et oēs suas virtutes in vñū trahit: et maxie per q̄s spūs aiatus transit ad prestandū sensum et motū oib⁹ mēbris cozporis oppilat. ¶ Et hoc p̄siderans; Hippo. in lib. separatoꝝ p̄monum

posuit epilepsiam egritudinem iuuenum q̄q̄ & aliter eō tra talis morbus nasci: sed nō est nostrum hic eius smōnem assumere: sed fortitudis & debilitatis virtutū exigētiam regimē administrare: & nos hic tractamus de digōne stomachi: q̄ sepiissime corporib⁹ ppter ciboz & potuū multam refocillationē: & calozis inopiaz ab egritudine: & alijs causis accidit.

Ura huius egritudis est. iij. res. Prima ē nō extendere vētre cū cibis & potib⁹. hoc. n. p̄seruat corpus ab egritudib⁹ & sufficiens ē hec sola cura huic egritudini: & laudabilior est potioe in multis morbis q̄litas bona regimis. Secūda res ē confortare stōm vniēdo & aggregādo ptes suas. Tertia res ē corrigere accidētia digōnis. Quarta res ē si est cā ex hūozis vitio mūdificare māz ledentes: si est sine humozis vitio malam alterare cōplexiōnem & post illud confortare.

Prima rē plēt p̄hibitio cibi & potus grossoz: abstinētia dico nō vltimata: q̄n̄ nihil dare horridū ē: supabūdāter stimulosum est dare: p̄hibere ipm a cibo pristino nō digesto vsq̄ ad fructifera semia: fecib⁹ nō exclusis paruz qdē bibere & subtile potabile cū siti assumere. hoc ē p̄mū itentōis. Et tua iterest bñ cognoscere cōplōne. aliter. n. & aliter cibabit colericus & flegmatic⁹ p̄p̄ie apud naturā.

Molestius colerico est famē tolerare q̄ flegmatico: & respicere cerebrū nō est res fatua: cū ligatura qdā neruosa iter cerebrū & stōm sit q̄ transituā patiunt passionem. cōstueuit stōacus cū cerebro dulcedinē cōicare & amaritudinē. eligere acrē absq̄ paludib⁹ mōtiū opp̄ressa oppōne corruptōe corporoz cadaucez est de itentōe p̄p̄ia. post illō cibare in firmū cibis stipticis acetosis aromaticis & ditis. sicut scire te fecim⁹: & rememorabimur: si deo placuerit.

Secūda rē plēt regimē stipticū tēperatū odoriferū & veram q̄litate electū: appō rez q̄z est cōferre rei vite: in uare ptes stōi. & ipas cōfortare ne resoluant de q̄z socitate est sādara. mastix: myrra: menta aurea p̄p̄e mixta cū olō ro. & liquoze satis cald epar & cor nō est frustra.

Tertia rē cōplēt q̄ accētia corrigunt iā illata: quoz diuersa sunt: est eoz p̄m⁹ & curfus ad cerebrū & cor: & p̄sucueunt gñare fluxū sintomatis. Itē fallacē dolorē ventris. Et si cū diuturnitate habitudines. dolor iuncturaz & podagra. & hoc cursu p̄cedētia. Et scriptū est idigestionē eē byle egritudinū: q̄re tua iterest p̄spicacissime oia hec cōsiderare: & satagere circa rectificatiōne stōi. est. n. mālis pater. & cibator membrorum & vite.

Quarta rem plēt cōplōne extraneaz alterare. post illud confortare: & si aliqd humorale mān egritudis debilitat cū cōdecēti medicamine repellere: & p̄mū cōplet regimē illud. & nos dicem⁹: hoc vō medicamē: tale ve nāle scire te fecim⁹ & faciem⁹. si deo placuerit.

Dypo. medicamē confortās digōne stōi. alterās malaz cōplōne defendit. p̄p̄ie: subuenit lubricitati fluxui sinthomatico. & gñaliter multis accētib⁹ ex idigōne factis. R. acori ru. 3. 5. magnetis. 3. y. castorei. 3. i. anisi. 3. iij. mastice. 3. i. myrre. 3. 5. succari lib. i. Dosis a. 3. i. vsq̄ ad. 4. ieiunio stomacho de sero quādo itur dormitum.

Judeus. sirup⁹ mala vitia frigida stōi. confortās ipz cōfortatione magna. & facit appetere: & digerere. R. sanfucibalsamit. an. 2. i. galange: macis: nucis mus. 3. y. ros. 3. i. masti. 3. iij. festicatorum. 3. y. aceti. 3. y. Dosis est. 3. i. vsq̄ ad. 4. cum iunipero in matutinis.

Medicamē forte q̄ fortē stōi dolorē & inueteratā malitiam suā abstergit villos ei⁹ a grossis hūozibus: & reddit ipm sobriū ad digerēdū. R. triū pipez. cardamomi. p̄p̄e. tri. sumac. anisi. galāge. mastice. macis. an. 3. iij. ro. 3. iij. ci. fib. 3. iij. gario. 3. iij. cinamomi. 3. iij. coziadri. 3. y. aceti. 3. 5. mell qd sufficit. Dosis. 3. 5. ante cibuz & post.

Electuarium confortās stōm & viscera: & subuenit māe q̄ cibū retinuit. & quoz retentiua peryt. & resoluunt vapo res ad cerebrū & iā effigie p̄bisionōie adulterauerit. & coleraru eminentiā idebitā p̄duxerūt: c⁹ p̄mixtio est. R. ros. 3. y. mastice: coralloz al. & ru. ciomomi. sumac: calamēti. ana. 3. iij. carniū citri. 3. y. myrre. mente. eufragie. ana. 3. 5. gariofilo. 3. i. confice cum sirupo de menta & mirtbo. Dosis a. 3. i. vsq̄ ad. iij.

Medicamen bonū: & exptū q̄ putredinē stōi: & subuenit apatib⁹ exptib⁹ in stō: c⁹ stōacus residuū cibi & pot⁹ p̄ calozis iopiā aut malitie maxie sibi gubernat: & nō patit ali quā putrefactōez in eo gñari: & custodit cerebrū & corp⁹ rotū: confortat cor: & puocat mēstrua & rectificat malitiā m̄ficis. R. trium pipez. an. 3. i. gariof. 3. y. aristologie ro. & longe oprie. vio. betonice. an. 3. iij. sal gēme. 3. y. myrre electe ad pondus omnium. confice cum sirupo de spica. Dosis a. 3. 5. vsq̄ ad. i.

Electuarium descriptiōe Nicodemi c⁹ opatio trāscēdit gñā medicaminū in oī vitio stōi ex frida cā: & posita cōfortat neruositates ei⁹ subtiles: & suas virtutes excitat & suā malitiā cōplexiā rectificat. confortat cor & cerebrum et epar & subuenit caducis vtiginosis: & nausē: & oī vitio stōi. c⁹ mixtio ē hec. R. anisi: coralloz: spice idē vō: ligni aloes: ro. gario. galāge. sedoarie. an. 3. iij. peonie. 3. iij. nucis muscate. 3. y. margaritaz. 3. vi. abze crude. 3. iij. musci. 3. i. mastice ad pōdus oīum. cōfice cū sirupo corticum citri.

Electuarium nobile ad confortādū stōm debile: & p̄seruādū digestiua ei⁹. R. 3. iij. spice nardi. 3. i. cinamomi gario. liq. an. 3. y. āthos. 3. iij. mēte: alba. cc. an. 3. iij. succari q̄stuz suffic. lauare cū aq̄ calā man⁹ an cibū: & post cū frida ē cū stodia stōi ab indigōne. & p̄p̄ exercitari laboriosos: ociofos q̄scere: & post hos & illos p̄p̄ nō rapido motu exercitari est lex b⁹ cure scripta. Sternutare post cibū facē dscēdere cscā ad fundū stōi. an apit & hūozes vertit v̄lalter. & stōm mūdāt & nutrit: & mittit feces p̄stini cibi ad iferiora & repellit: & sūt hec mandata ad tuēlā stōaci & cerebrū calefacere vehemēter volas manuū & pedū in doloze stōi est amicabile nāc: & aliter & aliter huic vehemēter ifrida re. Illi vō calefacere. vt pupū capitis vehemēter calefacere facit vapoꝝ respirationem. Et sciūsti co: cerebruz epar & testiculū quēdā fluxū & catenantiū ad se iūicē hñt. & stōm nō ignorāt tristatē gaudentē. & scriptū ē oīuz mēbro rū vnā cē & paginē & dolere adinuicē: & vinctio spine est iterū res magni iuuamēti languoz stōi. & oīuz debilitatū mēbroꝝ maxie neruis & tētoꝝ. & calefacere stōm actuali calore est postremū bonū stō p̄p̄ie iuueni vigoroso. Alij qdē actuali calore festino motu exmanūnt cū cuiusl rei caloz: nō viuēs in eo originaliter labiū velut aer i subo sole irradiato aut igne. Et fortassis balnea tēperata qdā cōferunt illis. & nos alibi scire te fecim⁹ naturā balnei.

Silus Zacharie. cerotū confortās stōz retinet calozem in eo ne resoluat & remouet duritiē ei⁹. & oē oppilans p̄tē stōi. & vigorat in eo calozē & sanitatē restituit. si dōplacet. R. cere mūde. 3. iij. terebitine. 3. iij. olei nardini. 3. y. qb⁹ liq̄factis bullitōe parua supasp̄ge puluerē hūc. R. myrre: mastice: aloes. an. 3. i. ro. 3. vi. peonie: castorei. an. 3. y. anisi. 3. vi. calamēti. 3. vi. gario. nucis mus. cardamomi: calami aro. reupōtici. an. 3. iij. & bñ stomacho adherent.

Pili⁹ serapiōis. sirup⁹ excitās appetitū: confortās digōne educēdo hūozes grossos & putridos & confortat mēbra anhelit⁹ educēdo hūozes ab eis: & curat sciaticā si dōplacet. R. thimimēte. sanfuci: myrre: sedoarie. an. 2. 5. agari. 3. y. polipody rasi: & pistati: anisi. an. 3. i. turbit electi. 3. y. 5. cin. 3. iij. reupōtici. 3. y. baccaz iunipi. 3. i. ciomoi: nucis mus. gario. macis: oīuz. an. 3. y. ro. 3. iij. aceti. 3. y. succari lib. iij.

Alex. fiat puluis & p̄p̄inet ex eo ieiunio stō pōd⁹. 3. iij.

De egritudinibus

cus. 3. y. vini electi subuenit oibus passionibus stomachi & respicit pulmonē & cerebry: aufert malitiā: & remouet do-

lorē vētris & viscerū & resuscitat appetitū mortuū: & docet digerere stōacū. R. thimi: sanfuci: balsamite: aristologie ro. origani: anisi: feniculi: rozimarini: calami aro. corticu citri: sc. yuaz & granatorū: lauedule: se. ru. basilicōis: isopi eufragie. añ. pōd. i. ligni aloes: piretri. galāge. gario. mavis. añ. pōd. supiozis pōderis. croci: opy tebaici: stozacis: calamite. triū piperū. añ. ptē. i. medy pōderis. sanat lango res stomachi & corp^o icolume seruat. si deo placet.

¶ Ingt Deben Mesue. molēdinare cibū in ptes minutissimas vel subtillissimas: & vt lābendo vinū gurgitare ē cā melioris digōnis & lōgioris vite. Et vos iā sciūstis per alimēta vitā p̄sistere: & scōm coz qualitātē bonā vel malā mām variare. p̄pterea nō ignozes nām stomachi: ne for te credēs p̄seruare vel reducere destruas. & sciūstis q̄ nā d trib^o d^o virtutib^o: p̄plexiōe. virtute regitiua. & p̄positione. & illuminat ab aīa: quā itelligētiā dicim^o separata: & oīuz virtutū vnitiua est virt^o: s̄ diuersa baiulationū exercēs of ficia mbroz diuersoz. diuersis nūcupat^o vocabulis. & tua semp est nām isūmi cognoscere apud sanitatē si pole est.

¶ Vētris at diuerse sunt nāe. sicut te scire fecim^o. p̄pter diuersa vliā. imo singularia o3 eligere medicaia & hoc suf ficiēter tradere pōt. In p̄uistiōe aut periti & timētis deuz. medici maior pars hui^o scie relicta est. deū diligēti oīa bñ succedūt. ab ipō oē icolume & sanatiūz est. nāliūz sciētys oīum philosophoz magnoz & celestū signoz variy motib^o bene eruditi: deū quasi oblitū in suis opatiōib^o credētes oīa scire: & se q̄si nāe auctores existimantes. qbus oīa defunt oīa scire credētib^o. Et vos iā vidistis validas egrit udines sup qbus medicoz multitudo elaborauerat pe ritoz ab alienigenis medicoz: cū paruo artis fundamēto curari: q̄si q̄ a mulierib^o ab anthomato operātibus. O tu qui curā humanoz cozpoz gerere vis a deo nō recedas. Et ne dilateris scia p̄hilosophica naturali. ille enī auctor nāe & eaz stabilinit^o sine ei^o isluētia deficit oīs mor^o nāe. Ampli^o scire opz q̄ negare cibū stomacho famelico & ante famē offerre est cā egritudinū stomachi. parū & rap comedere debem^o. ad mēsam sedere. & post diu stare: & leniter icedere donec ad stōi fundū cibuz defēdat: & de occupa tiōe h^o cure p̄ma. sternutare est iuuamētū singulare post cibū & añ. stōm. n. mūdificat. Et sciūstis q̄ est cura mioris epilepsie sepi^o sternutare diebus p̄tinuis ieiuno stomacho & subuenit surdis.

¶ Vnctio p̄fortās stōm ad digerēdū & retinēdū. & appe tendū remouēs dolozes ei^o islatōes: & vētositates: & ē ex pertū: si deo placet. R. olei ro. olei mirbini: olei nardini. añ. 3. iij. armoniaci. 3. y. nucis muscate. 3. i. post vnctionez supasperge puluerē cinamōi: anisi: corticis granatoz pon dus. i. aromatiza vnguentum cum musco.

¶ Vnguentū nostrū fidele & valde amicū nāe: stōi rēo uet dolozes. & solat subam ei^o iter oīa medicamīa. R. la ne succide onū nigraz recētū lib. 5. pone in vase nouo. & supaspege aq̄ currētē qd sufficē: vt ma defaciāt. fac bullire fere ad p̄sumptionē agitādo ne adbereat fūdo vasis post torquēdo suscipe liquozē super quo proyce masticis. 3. y. puluerizati: vt liq̄ fiat. myrre. 3. 5. terbentine. 3. 5. & scā vn ctōe supaspege puluerē nardi. & ē hec vnctio magna p̄ do lozes iuncturaz vnīuersos. si deo placuerit.

¶ Emplastrū optimū. & exp̄tū p̄ malitiā stōi. p̄fortās ip̄s in oī eo quo idiget. R. thimi: sanfuci: ro. añ. 3. i. pistati: & ca lefacti cū modico aceto. q̄tū roref. condia^o cū masticis 3. y. & stomacho suppone. & est admirabile. si deo placet.

¶ Dixit Hyp. aloē epaticuz cū aq̄ thimi p̄pinatū ieiuno stō sanat stōm ab oī lāgoze educēdo ab eo mās fraudulētas. & p̄fortat stōm: & cerebry: & viscera mūdificat: repellit

vermes & sanat afa stōaci. & viscerū dolozes: & mūdificat epar a grossis humozibus & melancolicis.

¶ Pille p̄seruātes stōm ab omni lesione intrinseca: & non pmittūt hūozes putrefieri in eo: imo abstergūt ip̄s: & mūdificāt rugas: & parietes eius & q̄ assiduat vsuz eaz dieb^o singulis illestus p̄manebit a dolozē stōi. & nūq̄ dolozē ca pitis vexabit. & nihil est oculis mihi crede salubri^o istis. & q̄ tristan^o subuenit & melācolicis: & i medicatiōe mīcis vitiose & viscerū sterioz q̄z hec ē cōfectio. R. masticis. 3. iij. aloes electissimi. 3. x. aga. boni. 3. iij. scian^o cū tulle. & vinū coctū vt dicē Simō Jamēsis. Dosis. y. pille vel. iij. qñ i^o dormitū: & p̄t recipi s̄z nūc p̄ volūtariū vsq̄ ad. xxi.

¶ De vomitu ex exuberantia cibi. Omitus. cui^o cā ē exuberātia cibi & potus extēdē tum vētrē vltanāe debitū cura ei^o ē eūare: post illud abstinere: & p̄fortare subaz stōi: cū cibis & potibus s̄z vnū triū modoz: aut q̄titate aut q̄litate aut ma litia vtriusq̄. qñ aut ab hūoze acuto lenigato ad cactia vētris vsq̄ ad meri nausea & vomit^o causant^o: sit tua p̄ci pua & magnifica occupatio p̄tēperare chistiz fell^o: & hoc se pe accidit hñtib^o viā lataz a stō ad epar. & tu sagacissime diuertas ad mēbra isferiora viscerū: q̄ nā fecē esse istra ex pulsiois: cū aut vomit^o sit ex malitiā stōi falsi nō dubita bis alterare: & p̄fortare sit p̄cessus tuus. In destructione aut retētiue v̄tutis solū regimē laudabile sufficē & asperge re sup eo: tūc puluerē masticis: & nītri iuncto pus olō m̄p̄ thino est medicamen expertum.

¶ Ura h^o est. iij. res. p̄zia ē m̄terere regimē ad op positum q̄litaris & laudabile i p̄prietate & q̄litate nō simpl^o. & sup hoc multiplex ē p̄sideratio. aliter .n. & aliter in malitiā p̄plonis stōi. & furia fell^o. & tua iterest bñ discernere: vt scias regimē ordinare ad latus fr̄tatis qñ colera vomitū ḡiat & nausēā. p̄pina acetosa cōdita s̄i p̄tica p̄ viā ampliā. & ad latus calitatis regimē hñis p̄p̄e tatē vomitus retiere qñ grossoz hūoz multiplicatōe. vomitus coleric^o d̄f nasci. o3 cibare ip̄m cū anaricia magna donec facta sit eūatio hūoz iobediētū & rectificatio s̄ue cōplonis & v̄tutis fortificatio. & ne dubites hos & illos potare v̄o. Illis at subuenit q̄ calozē hñt: qz cū diuertit^o p̄ vi as v̄ie: s̄z p̄z dādū ē: & electū vt p̄cticū: & albi colozis.

¶ Dis aut q̄ grossos & viscosos humozes hñt subuenire nulli dubiū ē eo. itercidit & habilitat expulsioni & subue nit oīb^o rōne p̄p̄ie stōi cōplonis. & potare aliqñ illos lo bediētes & multa colera abūdātes aceto bono mixto aq̄ veri frigoris ē potus v̄ueniēs & maxie i estate: & dare poz tulacas ieiuno & lactucas cū aceto cū modico panis & nō postea cibare eos vsq̄ ad vesperas ē diuidere colerā & an gustare poz illū: & amplitudie gradif & extiguere auda ciā colere. ¶ Secūda res ē p̄z comedere & minus bibere & p̄siderare s̄m q̄tū & q̄le. ¶ Tertia res mūdificare hūo rem ledētē & sup hoc v̄a est p̄sideratio artis s̄ic in ip̄o stō. & rugis suis: aut qd ab epate gradif ad stōm: nec nō passio nes qdā matricis nausēā & vomit^o generāt aliqñ ex c̄tra abhoiatōe v̄oze qz cogit v̄edignāte nā. ¶ Quarta res ē subaz stōi p̄fortare & maxie retētias v̄tutes & ispisfare ozi ficiū stōi cū stipticis & reeozdari nāe isferiozē purgatiōez.

¶ Primā rē p̄plet q̄cūqz p̄prietate stōz p̄fortāt & p̄plone opponunt humozū & malitiē p̄plonis vt stiptica aromati ca hñtia acetositate: & nos scire te fecim^o modū regimie: menta maior. balsamita: melissa in aq̄ aceto mixta: & cum mēta bullita decocta postq̄ sciuerim^o cām itētionū rerū cāntiū vomitū succurrim^o tūc cū reb^o rectificatib^o stōz & mēbra mādātia ad ip̄s: qd qdē mltotiēs accidit: & p̄p̄e qñ in aliquo vicinātū mēbroz mā occultat & est forte i mā dādo: & stōac^o debilis ē & p̄mptus in recipiēdo. Agens nā qz & si nō sit valde forte ip̄m̄it maxie qñ rei ē p̄paratio &

quando materia est de gñe adiacentium multo citius ve bementer iprimis lesiones et excitat expulsivam et facit eas sollicitam ad vomendum. Agens namque in re multi sensus ve bementer iprimis: tunc cum rebus absconditis et corrigentibus cas debilitates et ledentes: nunc cum rebus prohibentibus effusio nem mæz ab alijs mæzibus ad ipsum facim' adiutorio dei cum rebus ppe acetosis: q' ex aromaticis et stipticis codiant' sic cibis de agresta: et cib' de aceto et studeas ligare extre mitates cum ifusione aq' cale et silia: et cidonia: et matiana et succis granatorum. Potus autem eorum vinum sit subtile odorife rum. et lene decetis comistiõis cum aq' rosata: et euitet vinum dulce et grossum et aq' calas: q' mollificat stõs et disgregat stõs. frigida veri frigoris depauperat calozem in eo. Pot' sit valde paucus: nec satiffaciendum est sitri eorum. Tolerantia su per sitim est ex eis q' verificat stõm. solertia sitis extinguere in hac hora augent et maiorem faciunt idigestionem.

Secundam rem plent dieta auara. quæ eger portare pot sit. q' esset manus periculum multum inaniri.

Tertiam rem plent solutina benedicta electa de gñe benedictaz medicinarum. Et nos dicem' in hoc fmo: si do placuerit. Adrobalanicum medicam' pparatum cum aq' ro. et mastice et est expertum et bonum. Et si est a mæ quæ misit fel cu ras blandiendo acumet ei: donec eueniet cum successione al terant' p quo vestigiū ipressionū remanet. et trahere et diuertere mæm: cum clisteribus mouetib' colera ad inferio ra est huius occupatiõis. Scriptum est fluxum esse curam vomitus et vomitum fluxus.

Ingt Hyp. habito vomitu cessat fluxus. et eorum: et lauare pedes cum rasura pfortat stõm et diuertit mæm.

Quartam rem plent q'cuq' stõm pplexione et ppietate pfortant. Cõsistit qdem hoc totum in regimie. vinctõib' su per eo et emplastris et aromaticis asumptõe nardini gario filati spodiati innato ab epate.

Syrupus arcus vomitus et nauseas de berberis est medi cina expta. R. berberis. 3. iij. spody. 3. iij. vne. acerbe. 3. ij. cicozee. M. ij. succari lib. ij. da ieiunio: cum aq' mastice.

Syrup' de mirtho strigens vomitum et nausæ. R. folio rum mirthi lib. 5. folioz sambuci. 3. ij. aceti. 3. i. succari li. 5. da cum aqua folioz cedoarie. Et tu potes eligere i gra badin nostro postq' sciueris q'litates lederes medicamina multa pposita ad hoc. Et nõ ignores q' morbi renū et vesti ce: et ileos faciunt vomitus et singultum. Et nos dicem' illud: si deo placuerit. a quo ois finis legi finitius. a quo op' me dicaminū sequitur perfectibile.

Electuarium nostrum valde dilectum et sufficiens cõfortans cor: et mæbra oia retinet vomitum et fluxum. emendat oes ma litias stõaci. R. gario. 3. ij. carniū cidonioz. 3. ij. mastice. 3. ij. ambre. 3. vi. anthere. 3. iij. nardi. musci. añ. 3. i. coralloz rubeoz. 3. ij. sirupi de menta qd sufficit.

De singultu.

Singultus est rebellatio hūoz iobedientium nature: ciborum ipermutabiliū: qm fit motus i partibus stomaci. reliqs nā aggremente illos: vt expellat. et q' forte obiectū transgredit' exigentiā rei agentis sit mot' ille spasmosus que medici singultū appellat. fitq' illud f3 vni. iij. modoz. s. eūone effrenante. repletioe exuberante: mordicatioe hūoz fraudulentiū. et malitia cõplexiois fri gide. Euacuatioe multiplicata i solone itur expulsioe egre diente nām: aut p'hibitioe longa ciboz repletioe ex multi tudine comestiois: aut multoz humoz ipissatioe i cor/ pore stomaci. qbus natura nõ idiget a mordicatioe ppter humoz colericum dolosum generatū in stomacho aut ef fusum ad ipm ab alijs mæzibus: aut asumptioe rei calide et acute et vinum super quo multitudo amozz pteryt sin gultum facit. Ampli' corruptio cibi et pot' singultū con creat. Complexiois malitia fride p' subam stomaci illi

remissam ppter calozem naturalē sicut accidit decrepitis: et illis q' longis tēporibus ifirmant' aut ppter gulositates sicut accidit pueris. Amplius scire opz singultus nasci ab alijs mæzibus q' a stõ: vt ex magno flate gñato in epate et morbis vesice et renū vltimaf. et illud est pernecabile.

De singultus cura.

Ura singultus ex repletioe sunt due res. s. eūare. et post illud cõfortare. et p'mā cõplent vomit'. et se cundā q'cuq' subam stomaci et cõplexione cõfor tant. Singultus cura ex vltimata inanitioe p'prie rei et sin gultus ex repletioe opponit' et est periculosus. Secūda res cure singultus qdē ex mordicatioe acutoz hūoz sup/ natantius ad supiora stomaci curā recipit a vomitu. et sic sūmersus et sepultus i villis et rugis stomaci: et est p'posit'. Euacuam' cum potu yere pigre: et pillulis de aloes. Et hoc eger maiori abstinentia. Singultus vero ex malitia com plexionis cura est vna duarum rerum.

Primum alterare cum reb' calefacientib' et subtiliantibus ex eis q' emplastrant': et in potu sumunt': aut cum potu neces sario: et oium modoz singultus cura est p'uertere regimē ad ea q' laudabiliū humoz sunt mæ: et nature p'fortiū et be niuolentiaz cõsequant'. et cõfortare substantiam stomaci. Tertio membra mandantia rectificare.

Cõfectio Hypo. rectificas malā pplexiones stomaci frigidā subtiliās et calefaciēs: et expelles vicositate: et liberat a singultu: si deo placet. R. corticū fusticoz exteriorū: costi amari: castorei: petrosel. añ. 3. i. balsamite: calamenti anisi: mastice: spice. añ. 3. ij. aristol. 3. ij. p'fice cum oximelle sgllitico. Et da. 3. i. cum aqua sisimbri. Et decoctio ignanti et corticū fusticoz cum eq'itate liberat a singultu et puluis al tilie cum aqua aur. i. liberat a singultu. et se. rute. cum nitro et aqua mellis curat singultum: ex ventositate grassa: q' est ex multitudine gulositatis.

Silius. Serapiõis squilla qm accipit' cum vino curat sin gultus ex hūozibus grossis anexis in rugis stomaci: et mū dificat stomachū a putredie. Et nõ ignores: qm hec q' dixi mus nõ sunt de itentioe cure singultus que fecit eūatio il licita: imo obuiat illis qd ē: q' ipsi idigent q' sunt illis con traria. Illis aut stõaticis quos vexat hūoz acut' faciēs euenire singultū: cura est vomit' post potus aq' cale. et se. atriplicis et post illud aq' ordeī cum aq' granatoz dulciū: et aq' cucurbitæ. Et p'plet hoc qd est mediocriter frigidū cum stipticitate vt cõfortet post eūone mali humoribus habē tibus singultū ex siccitate itensa dam' in p'mis aqua cali dam: cum oleo amigdalaz dulciū: et oleo violaceo: et mucil/ lago psily: et mucillago se. cidonioz: cum olo amigdalio dul ci est medicamē qd delectat valde. Et est expertū. et dispõ nem hāc cõplet administratio rez humectatiū iteri' et ex terius. In singultū aut ex flōne epatis. p'rimū ē aperi re basilicā post illud dare cassiā fistulā resolutam in aqua endiuie: et solatri: et ordeī. et ponimus super emplastra conuenientia flegmoni: et nos dicemus.

Pille ad singultū natū grosso hūoz: et p'posito. R. ca/ storei: myrre. añ. 3. ij. agarici. 3. ij. salis gēme. 3. i. diagridy correcti. 3. ij. mastice. 3. i. 5. aloes bōi ad pōdus oium. cõfi ce cum succo mente. Dosis. 3. ij. in matutinis: aut de sero. si antiqua est egritudo. si noua vt dormiat' super medicu na: et fortasse parum dormire potest.

Pillule gloriofissime: ex inuetõe nra. s. singultū calz: et hūozescalos acutos ibibitos: vel imissos ad stõs: ab epa te: et malitiā ei' calaz: et sicca: et febrez colericā et amaritudi nē meri. R. spody: ediuie: portul. ligni aloes. añ. 3. i. et 5. ta maridoz pulpe. 3. iij. reubarbari rauedfeni electi. 3. i. cõ/ fice cum aceto. Emplastra et olea regran' p'fortatia: regran' et in vniuersali canone. de passioib' stõaci: et fm exigentiā elige ea et p'prie in capitulo de idigestione.

De egritudinibus

¶ Emplastrum 3 singulū factū ex flegmone epatis bonum. 3. trium sandal. farine ordei. spody. confice cum succo semperniue: et sternutare est ex iuuamētis inanētibus superiores partes stōi. et repellit humorale et cibū ad fundus: et si assidue fortiter repellit ad intestina: et propter hunc morum cessat ab illo natura.

¶ Emplastrū cuius iuuamētū est 3 singulū ex grosso humore natū et emūdat stōm. et delet dolorē eius: et abstergit parietes ei. 3. aristologie ro. galage. anisi. baccar. lauri. gētiane. ru. an. 3. iij. castorei. myrre. an. 3. y. gar. 3. v. rof. 3. y. masticis. 3. iij. confice cum melle et aqua sanfuci.

¶ Vomitus fit cum his: 3. ppricitatē hūit posse humorē eradicare p superiores: vt semē rafani. nitrū: et similia. Et dixit Dyppo. 3. 5. ellebori al. cū. 3. i. castorei. et y. succari rosa. est medicina expta 3 oēs passiones stōaci ex grossis et viscosis hūoribus natis. repellit hūores compactos in villis p vomitū: et curat febres arteticas: et vertigines: et litargia: et oēs egritudines stōi: et delet eas. 3. cū cautela psume ppiare et puistōe magna ne dederis extenuato corpori.

De siti.

¶ Itis ē auida et gulosa delectatio bibēdi aquā veri frigoris magis aliqū liquore potabilis: pcpua aut oīum itentionū itentio: et cura hō est scire pp qd sitis nata est: aut ppter malū humorē acetosus cōtētū in stomaco vel colericū: aut ebullitiōe agitāte hūiditate in stomaco: aut mala pplexiōe. **¶** Et accidit sitis qm calor naturalis scelerat in agēdo i forte obiectū grossorū cibi et potus: velut aliquis longo fatigatus itinere redditur sitibūdus: et hāc sitim ab idigestiōe p viscositate ciborū iobediētū pot' nō extinguit: sino accēdit pfortādo obz.

¶ Scda occupatio est scire mēbrū originale sitis. Et scire debes q os stomachi facit accidere sitim plusq alia mēbra corporis: et si ab alijs pcedat donec iprimat effectum vsq ad meri et ouificiū stomachi dīccādū nō apparet sitis valida ppric i siti facta malitia epatis et fellis: et pulmo ē ex illis mēbris quoz ē generare siti: aliqū renes et ieiunū.

¶ Sōnus aut ē cura sitis ex siccitate stōi. et loqoz ad que currit hūiditas ab ore ad stomachi: et aliqū ab idigestione ppea q calor reuocat ad iteriora forti' agit i digerēdo. Et scire debes. q si afficiat ista malitia tot' calor: maior erit sitis: ppterea tunc digni' est pcpere vomitū: et repellere obiectū rebellās: et confortare stomachū liniēdo ipz oleo ro. post illud meri. **¶** Sitiētū qdē ppter caliditatez comestoz cura ē pot' aq fride sugēdo paulatī ppe vl' lābēdo.

¶ Ingt Galien' multi pp sitim mortui sunt: sed nō fuit illud pp sitis simpli: sed pp ciboz venenosoz assumptōez: aut aliter et al'. Sitiētū autē ex caliditate est cura cibare illos rebus acetosis. sicut secaniabin de succaro aq grana toz acetosoz: et rob de ribes: et syrup' de berberis: et q sunt illis filia. Et quoz sitis ex sola siccitate facta ē necē est vt administret aq cucurbitaruz: et psily: et q hoc cursu procedunt: et nos legem' si deo placuerit siml. Ex siccitate et caliditate frequētius est siti generare: cura vō est qm hūmida: et frigida hēc cōplent: sed nō posita iuxta latus narcoticoz: imo euitent ab ol. siti narcotica. **¶** Infrigidare pedes: et fricare caput cū oleo ro. est de occupatiōe pme cure et manus. Et sciūsti q vole manū reuelāt malitiā stōi.

¶ ppter neruoz viciniate: et pductionē ad partes illas: q re et stōacus sentit infrigidationē eādē: et cū aq veri frigoris ppric in estate: et succus de ligr. mirabiliter extinguit sitis pulmonis lābēdo. Et necessariū est q adducat ad hoc caplm illud qd scripsim' in gradabin nostro de lacte: et secaniabin: et alioz multoz. et alia multa capitula: et mucilla go psily: et cucurbite extinguit sitis calam: et aq cāphoze: et psily extinguit oēm sitis febrilē ppric se. pestilentialiū: et sitim epaticā: et stomaticā: et alias calidarum materierū.

¶ Et infrigidam' renes in siti illa quā scis: nec nō epar: et alia q dixim': et stōm apponēdo vnicuiq: qd ppricū magis ei videt. Et clistericet in siti ieiuni: et visce: et epatis et renū cū liquore melonū perfecte maturatoz i trinscco aut cū lacte nō actu calido: et cū aq pluuiā vbi fuerit psiliuz cōquassatū et viola. Amplius scire debes: cō est sitis calidā cordis et pulmonis. Cura aut est attrahere aerē frigidū: et sugere aliqd aq ro. vti fuerit psiliuz q est ex vigilijs quies: et illius: cō erat hūor falsus et putridus post vnā horā vl' duas sugere aquā frigidā et repellere hūorē est pncipali'.

¶ Sitis autē ex flegmate febrili quis extinguit blādire do nec cā repellat est necessariū. Et sciūsti q vinū bñ pmitum est salubrius in siti extingvenda q aqua frigida: vti forat. n. citius ad loca generātia sitim portādo a queu: et magis natura contenta est potare hoc q illud: et ne dubites sitientē febrili discrasia potare vino sufficienter permixto ppric post digōnē aliquale mē: cui' color alb' sit: et origo eius mōtana. est illoz nō bibere: 3 lambere paulatim: et cū suauitate: et succarū vio. mitigat sitim febrilē: et calidam factā ppter siccitate: et ponere os infirmi i fluxu aquaz est mitigare ad tempus sitim validā. sicut tene cristallum in ore positam in aquā psily: et tenere in ore festucas palee ordacee mollificatas diu in aqua frigida: et multiplicat hūiditate in ore et pseruat gutt' in hūiditate et extinguit sitim.

De appetitu mortuo.

¶ Estructio appetit'. Cura hō sunt tres res. Pria ē mūdificare corpus stōi. et supel multū scire: qm aut grossus: et viscosus: et frigid' hūor: et tūc apparet nausea: et sunt iterius retenti aut āncxi i rugis stōi: aut mortu' ē appetit' malitia calidoz hūoz. et vtiur vus obuz sup hac dispōne. **¶** Pria absterfuis et icidētib': et resolutiuis supiori et inferiori 3z tepora et mēbroz dispōnes super rebus quaz est temperare et extingvere acūmē hūmorum: et euacuatione regulata ad hoc et re. si dō placet.

¶ Scda res est confortare vītutē stōaci: qm scire debes q oēs vītutes debilitant ppter malitiā cōplexionis mēbrozum possidētū malos hūores in iudiciū ipsoz. **¶** Tertia res ē alterare malitiā cōplexiōis: qm per eā puat appetitus. et circa hāc occupationē duo sunt cōsiderāda. nā si ē acuta et frida vtamur druz sup hoc. vel in illa cū aceto: et endiua aq granatoz acetosoz: et q hoc cursu pcedit: et ē hoc cum vino antiquo: et altea: et dialāga: et cōfectione de calamento: et que similia sunt: et terminata est.

¶ Medicamen famosum ad hoc: et nos expti sum' iuua menta ei' magna. confortat stōm. mūdāt ipm ab hūore venoso: et fraudulēto: et occidit malitiā cōplexiōis frigidā alterat: et restituit ipam sanitati: et nos tā significatiu' iuua mēta stōi in vli canone passionū stōi: ibi nāq inuenies genera medicaminū conferentiū omni eius peccato ppter pteca tot partes sermonū nō assumimus proxijs.

¶ Pme cōplet medicie qz virt' ē ab eo qd regulat hūores hos et illos fm hoc nō est vna a nā complexionis.

¶ Posset autē eē hoc maioris vītutis: et clisterē nō ē anulandū ad hoc: et dixim' tibi i cura vomit': et in illo cāu vbi ē iam docuim' euacuātia hūores a stōaco et dicemus.

De appetitu canino.

¶ N satiabilis appetitus fit fm vnu triū modoz: i aut malitia cōplexiōis frigida stōi valde: cui' est bene appetere: et male digerere: et seg' hāc vtrplurimū indigestio diarialis ppter qd instrumētū nature tātum nutrimentum inspissare nō potest in soliditate mēbrozum substantie: imo ebetatur eo. Aut accidit humore grosso aggregato in corpore stomachi: et ex euacuatiōe multiplicata accidere potest sicut videmus in cōualecētibus plurimum: sed hoc mibi vituperabile est: qm talia restantur qualia sunt deperdita.

Cura est primum mundificare humorum annexum in eo. Et sciisti quod quia hic humor malitiam in stomacho facit desiderium comedendi luti carbones: et silia: et non est hoc nisi quia mala supfluitas: adhefit vilis et parietibus stomachi: et nominatur eum tartata medicis: accidit proprie quibusdam mulieribus quia impregnant: et desiderant acetositate: et poticitate: et forsitam deteriora. et fugit ab eis post quartum mensem: et alleuatur in tertio: quoniam pars quedam digerit per vomitum alia anni bilat: alia mittit ad nutrimentum. et ideo remota est dubitatio quod huius: et illius cura est ante vomitum antequam medicina solutiua educeret hunc humorem. sed res est rectificare complexionem malam frigidam: et cibare illos cibis pinguibus. et vino multo. cuius color sit rubeus: et rosatus: quorum appetitus mendose appetit.

C Inquit Hippo. potus vini soluit famem: et apparent cibi reliqua acetosi cum pinguedine multa sine acetositate: et stipricitate: et volumus illos potari vino ru. antequam sitiant et post: et hoc regimen alleuiat egritudinem: et curat tempore longo si deo placet. Sed non illos: et eum qui comedit luti: et timentis super eo de hydrophisi: et e alafri son. B. herbi: eupatorij: squantia: ana. 3. vi. myrre: mastice: ana. 3. iij. capulorum glandium. 3. vi. aloes. 3. xvi. terantur omnia et decoquantur in .ij. lib. aqua pluuialis decoctio perfecta desuper in potum cum diacodonite. 3. iij. **E**lectuarii ex iuentione nostra curas hos et illos si deo placuerit. Forzitat stomachum remouet falsum desiderium comedendi. B. capulorum glandium. 3. y. anisi. 3. iij. myrre. 3. y. miraboli. embli. belliri. oium. an. 3. vi. scorie ferri infuse in acetore: et epiccate: et torefacte. 3. viij. cardamomi maioris: cui bebe: an. 3. iij. succari tabarquet quod sufficit. Dosis. 3. i. 5. cum aqua anthos ieiunio stomacho.

C De egritudinibus et oppilationibus epatis. **P**ilatio epatis. Cura huius egritudinis est. vi. res. Prima est apire vias: et mineras ab epate ad vesicam succidere nae: et recordari illas vias esse emunerozum ad aquositates sanguineas et colericas expellendum in regionibus epatis propter vias currentium ad eum: et aliquid stomachi falsitate oppilationes diu figuratas.

C Secunda res est stomachi et epatis pplexiones proprias forzare: ne nutrimentum crudum epate recipiat: ad quod mesaraicarum naturas inspicere oportet.

C Tertia res est subtrahere nam ad longinquoza. propter quod ad oppositum iam diuersus. et in rectificatioe positum ias curat in euone oppilatōis cum flebotomia saluante vtriusque manus: clisteribus de lupino: et oleo vio. et pfidas maxime i flebotomy venarum: et cauitatū pedū amboz in oī epatis egritudie: et fellis: et maxime icteritia. curat enim hoz locoz sola sanguis subtractio si deus voluerit. Sanguinem subtrahimus sub subiecti virtutum possibilitate et magnam egritudinis exuberantiam.

C Quarta res est extriseca regimē laudabile cibi et potus. cibus subtilis temperatus sanguini vicinus circa principium declinans ad aliqualem frigiditatem: si materia calida simpliciter fuerit: et in fine rei simpliciter cibus calidus et humidus proprie complexionis similis in nulla egritudine relinquenda est mēbz innata cōplexio. et priuanda a simili regimine. Obuiari autē oportet humori egredienti complexionem simpliciter. cōpetit eis vinum subtile mixtum: si non febricitent: aquam omnino fugiant sine febre: et cum febre oppilat vias debiles. naturā omnino tristat: nullū nutrimentū ei pstat: sed laborem et fluctuationem. vinum pferit colera abundantibus rubea et subtili: quoniam vrinam pronocando canales epatis et fellis kistin colera expellendo mundificat: et remouet oppilationes oppilantes materiam rarefaciendo: naturā forzātado: sanguine clarificat: et spūs vinificando releuat. Et maxime post mundificationē colere abstineat a coitu: a vino nouo dulci: et fu-

moso: et abstineat a calidis tertium gradum ascendētib: et frigidis ultra primum gradum: nec extendant ventrem eorum cum cibo et potu. minus comedant quam bibant: et parum bibant et cum siti et fame: nec cibum assumant: nisi prius a fecibus primi cibi intestinis mundificatis: nec calefaciant pedes eorum dormiant pedibus discopertis: si quidem febricitauerint aperiant basilicas vtriusque brachij si expedit: et regimie regatur febricitantium humido magis quam frigido. Si quidem dux fuerit epas valde: et icteritia habuerit malum signum. si non dux non mala est icteritia. imo nae opatio. Et ipse est oppilationes epatis confirmari: quoniam splenis oppilones nae non accipiat. et non artifex et minister. iij. humorum: et fons primi sanguinis cuius virtus impedita: multa mēbz tristat: arteriarum principium est mediante vena caua a gibbo epatis per medium diafragmatis ad dexteram auriculam cordis: et egreditur per sinistram: vbi suba cordis assumit tunicam: et facit eam arteriam: et dicitur ab ortu: quod est principium omnium arteriarum. hec eadem in tres ramos diuidit: quorum maior mittit ad spinas: diuidens se in multas alias arterias missas ad inferiora mēbz. Secunda manū dirigit ad pulmonem. Tertia minor est sinistro ramo: quia per medium sigillat et figurat nas. Et vtriusque corporis est custos portarum et venit ad sinistram brachium. ideo est quod verum et forzati ibi sonat. Uero quidem artifice infirmat: cor ab eo sanguinem recipit: vt a debitoz debitum: et alia tristat principalia mēbz maxie: quoniam eius vtriusque gerit: et pplet. fatagendum est tati mēbz rectificabilem pplexionē rectificare. et rectificabilem ceteris membris propter suam dulcissimam nas. Epas bedulinum calidum positum super ipsum est magna medicina in rectificatioe pplexionem eius. epata alium et agnoz hoc maxie operant propter vicinitatem. hilaritate pstant magnam. ponant super eo cala non arificio: sed cum de vetricibus extrahunt. remouet maxie dolores: et oppilationes nonas. **C** Spogia marina ibibita aqua ro. et caphorata est medicina magna in omni egritudine fellis: et epatis: si in figuratioe in eo est oppilatio diurna nulla actu frigida super eo ponant: nec cala natura: et maxie si doloris patit: et euent super eo narcotica: remouet dolorem ad tempus: sed sunt minus oppilatōz: et aie mēbz ininiscant: stupefaciunt enim et sensus tollunt: et sic medose pdesse vident: et res magni erroris curare cum narcoticis: prumpit. n. ma post tempus non diu extēsus et redit egritudo nouissima piculosa: ideo diu purgatoz per vrinam: quod est prima et vltima cura egritudinum fellis et epatis. si fere laborauerit violentia: et vinum bibere formidet: sit opus eius aqua cocta modicis acetosa acetore albo: et non vacillet in suis cibis aliquid assumere aqua vinate vino potico subtili et albo: refrigerat talis potus mēbz calefacta: iporum virtutes et spūs releuat: et forzāt. acume colere extinguit: vt dicitur est: vrinam puocādo eam expellit. cicorea coriada: et portulaca a proprietate pferunt: et remouet oppilationes fellis epatis et splenis: et mesaraicaz: non quia cala. nae frida sunt borago: portu. scarioza: cicorea: epatica. et cibus laudabilis fructus bucce in saporibus sine febre: et cum febre. **C** Epatica herba est medicina magna: et pbatissima in omni genere fellis et epatis: bibant succum eius ieiunio cum aqua lactis capraz in qua fuerit spica nardi: et podium: et aqua lactis capraz violata est eius diuersum bonum. et spogia maria summersa oleo ro. super eo est laudabilis: in frida et cala ma: flores sabucorum: recetes cum aqua lactis capraz est laudabilis medicina: sitim extinguit: venas mesaraicas: epatis canales clarificat: et facit ad puocationem vrinę: et gaudet ea nae. facit mineram gaudy lōgus eius vsus: et est medicina nobilissima cola abundantibus nigra: et manifestum affert inuamentum ptficis: et eticis: et fluxui sanguinis mēbz: et emozroidaz: et nariuz: et ppe per partē dextrā: et est summa cura ceteris egritudinibus epatis maxie ex sanguine: et vomitu in magna neccitate et hntibus colera dispas: non tamen paratis ad ptfis: nec ad aliquam spiritualium membrorum malitiam: et in doloribus epatis

De egritudinibus

maxime colericis: et tempore estiuo est medicina: et cura magna. flores tamarisci secundum omnem modum administrationis: et prope cum iure cicere ru. est cibus medicinalis. et ius cicere mundificat epatis canales: et facit ad bene esse puocationis vine: et est medicina magna hñtibus colera dispfam: et prope administratū cum carnib⁹ spentū s⁹ doctrinā nostrā ē medicina: quoz egritudines iā sunt cuz diurnita te ifigurate in corpe eoz: et quoz cutis citrinitate aduiterata est: et attenuari clamat: et morbo subiugari cōsumptio demōstrat: et quoz oculoꝝ orbes diriguntur oī tpe colore ictericio adulterari: et eoz retentiuā ad partes iferiorē est verissima ad supiores partē ppter colerā superi⁹ leuigatā est imbecillis: abhorreant multum cibum: et potuz semel: immo parz subtilis et sepe.

¶ Jus autē serpentū cum cicorea: et floribus rozismarini croco administratur: nec pretermittas parum dittami asfo: ciari cum eo: corrigant quocunq; corrigibile in eis.

¶ Dittamus et serpentū carnes laudabiliores sunt albi si aquatici: nec motani abscessis mēsurā digitoꝝ. vii. capite et cauda: nec alr moriant. pma ebullitiōis aq; abyciat: ē medicina mā in diuturnis egritudinib⁹: quaz mā fuit colera: et maxime adusta: et oīum humorū adustione: et ifectiōe sanguinis diuturna. et credas de hac medicina in leprosis. et prope cum lacte ethicis nullū huic egpollens medicamē: et ictericis: et supercalefactis epate: et malitia fellis nō ex cō: iunctione pplexionis: et sube q̄nis aliqd ad bene esse scōs hanc faciunt: nec substantia: nec cōplexione scriptum est: q; tale. et non quare minuit medicinam largitor bonozū. vel nālī et supnaturali virtute vtraq; celesti: et elementari sic deus creauit: q̄daz est nobilissima i rebus vtrius non nā hac. s; altera natura i vita nō de naturis eoz que sunt sub sole. s; alterius nāe nostro itellectui ignote.

¶ Quintaz rem p̄lent mundificatio putridoꝝ humorū rectificatio mēbz: imo sit pma itentio alterare mala cō: plexione adeq; re materias ad expulsione expellere et p̄for: tare stomacu re par. et hoc cōplet oēm rem huius cure: se: questrare humores nociuos: ponere eos i necessitate: et fa: cilitate sine turbatōe nature expellant. trahere materiam ad oppositū per p̄uenientes regiones: et maxime p̄ eam par: tes qua natura vtebat ante rebellionē huius humoris. facimus hoc cū vinaz puocantibus: et clisteribus: et flebo: tomis venaz manuū in extremis subtractōe sanguinis a p̄cauitatibus pedū cuz sanguisugis v̄tosis seq̄stramus: et digerimus oppilatōes. sedamus cum syrups implastris

¶ Dieta laudabili in quanto: et quali: et p̄petate: et gaudiū hilaritatis iungimus omnino.

¶ Galienus electuarium valens ad debilitatē epatis mū: dificat canales epatis fellis: et subtiliat humorem. puocat vinam. p̄fortat ep̄ar p̄fortatōe magna. R. ligni aloes: ros: spice nardi: cinamōi: reubar. añ. 3. ij. lacce: gario. ana. 3. 5. as: fari: anisi: maiorane: masticis: granop: balsamici: añ. 3. ij. fu: meū. sgnanti: spody: añ. 3. i. Cōfice cū aqua decoctiōis: ligni aloes: et spice. Dosis. 3. i. vsq; ad. ij.

¶ Syrupus ex iuentōe nra adequās materiā nociuā: vt expellat mūdificās ep̄ar: et malitiā fellis per vesicaz. exti: guit audaciam colere. fugat febrē oīo. rectificat effigie: eo q; m̄ dya ha p̄ egritudinū rectificat: si d̄s voluerit. Nō re: darguat a stolidis medicis hoc verbū. si d̄s voluerit sepe repetēdo. oīa velut fumus deficiēte igne deficerēt: et velut pluuia recedētibus nubib⁹ euanescerēt: si modicuz sua ge: sceret ifluētia. R. scariole: saluie. portul. capit. ve. scolopē. eupatorij: lupuli: saxifragie: epaticae: radiciū folioꝝ: et flo: ruz: cicoree: radice apy: feniculi: bursi: semperuiue: tamarin: doz. ru. et vnaꝝ cū teneritate sua. R. ros. que habēt foll: culū cū pomo itrinsecus rub. ad modū cerasi: qdā tradūt eā genus solatri. hñt ramula sua progatiuaz super oēs me:

dicinas de mūdo in puocādo vinā: et lapidē ex vesica re: pellūt. R. solatri domestici: folioꝝ salicis. añ. 20. 5. se. cō: muniū: portul. apy: feniculi: anisi: subtile pluericatoꝝ añ. 3. ij. floꝝ boragis: psily p̄parati: tamaricis: vio. ros. añ. 3. 5. sanda. al. et ru. berberis: bdely: calami arōatici: spody: ma: sticis: añ. 3. i. succi plātagis dispumati: succi fumiterre: suc: ci thimi: succi apy: succi pomi acetosi: succi scariole: et pomi: terranei p̄fecte dispumatoꝝ: añ. 3. iij. reupōtici. 3. iij. reu: bar. p̄parati et electi scōm doctrinam meam. 3. i. 5. campbo: re. 3. i. succari boni lib. iij. in fine sui aromaticef syrups. R. ligni aloes: spice: gario. cina. ana. 3. 5. acceti ifecti musco. 3. iij. Dosis. 3. i. vsq; ad. ij. cum aq; cicoree: vel aq; lactis ca: p̄raz d̄ mane ante lucē: emittat si pole pus fuerit supflua p̄me et scōe digōnis: vt nāz iueniat exoneratā et excitatā.

¶ Syrupus i mā ep̄is calā simplr refrigerās mēbz sup: calefacta: et ep̄ar. audaciā fellis: et cole extinguit: et ē moꝝ se: bzū: et releuat ifirmū ab ethica: et icteritia: si deus voluerit sanator cūctoꝝ morboꝝ. R. berberis: floꝝ boragis: floꝝ: ruz: folioꝝ cicoree: folioꝝ et feminū scariole: et portlacaz: psily: q̄stati in aq; frida: epaticae: ana. 3. i. plantagis: pipinelle: sempuiue: solatri: añ. 20. 5. succi epaticae: succi cicoree: succi: ci scariole siluestre: et domestice: succi sempuiue: succi apy: depurati: ana. 3. ij. spody: sandali: se. cōiū mūdatoꝝ: añ. 3. iij. cāphoze. 3. i. 5. acceti. 3. iij. viol. ros. añ. 3. i. succari. lib. ij. Dosis. 3. ij. in auroꝝa cū aq; frida. et caue ne sit ifirm⁹ cuz oppilatōe splenis vel epatis: nec sit senex assumēs cum. se: bzicantib⁹ sola colatura def de mane sicut deū ē et mo: dici ante accessionē se. si volueris eaz abbreviare: et i fine: porisimi pot⁹ triū. 3. da cuz frigida extinguit tertianā dupli: cē et febrē incendiosas. si deus voluerit.

¶ Dixit Agaco experimētator magn⁹ de ciuitate athena: ruz. lacca redouet oēs oppilones epatis: et decoctio gasit cum lacca: et spodio curat i paucis dieb⁹ oīo oppilones epatis: et maximū iuuamētū afferēs habētibus hydrosifim.

¶ Electuarium p̄ oēs oppilones epatis atiq; ex grossa mā: fert cerebz: et stōaco: et oibus mēbz iterioribus aperit venas mesaraicas: et est potēs puocare vinā in educendo proprie materias contentas in epate: et regioibus suis. cur: rat hydrosifim. R. radicum lily celestis: agarici: armōia: ci: calami aromatici: lacce assari: rosarum: spice nardi: cina: momi ligni aloes: ana. 3. viij. gasit: fisticozum: gummi be: dere: aristologie: ana. 3. iij. masticis. 3. ij. floꝝum camomil: le. 3. 5. feminis endiuie: spody. ana. 3. ij. puluericant: et con: ficiatur cū vino et melle. Dosis hui⁹ magni antidoti sit. 3. ij. cū decoctōe radiciū lily celestis: et gasit. remouet oppilone omnium nutritiuozum mēbz: et maxime epatis et fellis et remouet fortes dolores epatis: et iuuat hydrosificos: imo: sanat eos adiutorio dei.

¶ Dixit Galienus. fu. meū. lacca subtilissime puluerica: ta cum decoctione isopi: et saturegie. Dosis. 3. i. est summa medicinarū in puocādo subito vinam: et expellit aquosi: tates grossas et tentas in epate: et renibus: et proprie mace: riam diuturnam grossam: et sine febre. ¶ Succus gasit: et lupulorum cum bono et electo agarico est medicina ma: gna in remouendo oppilationes quaslibet epatis: et maxi: me ex frigida causa et antiqua. omnis enim materia lon: go tempore diuturna tanq; frigidus calido medicamine curatur. remouet magnos dolores: et sanat ep̄ar a languo: bus suis: si deo placet.

¶ Alexander syrupus vtilis habentibus ep̄ar supercale: factum: et coleram exuberantem in chistin fellis extin: guit acumen eius: et mundificat. Recipe succi endiuie: sic: ci plantaginis: lupuli: fumiter. añ. lib. ij. depurentur et bul: liant cum lib. ij. aque frigidissime: in qua fuerit quārtas reubarbari boni: et modicum spice nardi. diebus. ij. et vas: hui⁹ aque cū reubarbaro sit nouū: et mittatur suspensum

in puteu aq frigidissime bulliat in hac aqua vsq ad sum ptoez lib.iiij. aq colate a reubarbaro: r succaro lib.i. dosis 3.ij. cum aqua frigida ieiuno.

Potio nobilissima ex iuenticione nostra purgat q̄cunq̄ epatis r kistis r tentā r adbeas māz. membz r rectificat: canales eius abstergit oppilones eius rapit: r opponit se medicine frigide r calide r r̄posite. R. reubarbari recentis sine adulteratione. 3.iiij. pone ex ipso in syrupo viol. 3. v. per. ij. dies: r cū eo spice. 3. 5. collato syrupo sigillata est aia in co: r relicta aia reubarbari: subiūge cū syrupo: plpe bone: casie magne electe: tamarindoz recentiu: succari pmi. añ. 3. ij. in forma trocī. 3. i. 5. r sit dosis. 3. ij. trocī. vsq ad. v. r poteris colare syrupu a suba oium medicinarum.

Syrupi h nobilissimi. 3. ij. da cū aqua lactis capraz i maturinis p̄mis: r custodi potionatū tuuz sollicit: libera bī data portione si deus voluerit. In senectute epatis egritudine. r oīuz p̄ncipaliū: r maxime fozensiū mēbroz avus prime expulsiōis dāda est medicina: qñ itur dozm̄ rū. p̄ma digestionē p̄lecta: vt dicta medicina cūz cibi aia r subtili substātia ad mēbra remota portet r def in pillulis quaz est bec r̄positio. R. reubarbari boni. 3. vi. māne electe. 3. i. pulpe tamarido. r casie. añ. 3. ij. oium generū miro balanoz recentiu sine ossib. 3. iiij. spice nardi. tr. i. lacce. 3. i. spice cū succo thimi. Dos̄is eaz ē pillule. xi. vsq ad. xvij. post cibū hora dormitionis attrahūt r eradīcāt materias post a gibbo epatis ad iestina: r ē medicina p̄pa in oī egritudine epatis fellis. r oī mā: p̄prietat qd̄ eis opponit colere i substātia itolerabili cōplexio substāialis flegmati i suba nāli: r oī māe mixte r̄fidat in b̄mōi portione virtute: sanat cūctos epatis lāgozes si deo placuerit. qñ ex grosa v̄tositate p̄pter p̄fidā oppilationē retēta: dolozes generant̄ terribiles: r times debellationē virtutis acumie dolozis nō tardes balneare i firmū nudum febre r apate. placat. n. dolozes caliditas dulcis balnei. poros aperiedo v̄tositatis affect. r oppilationis cāuz: dolozis remouet r effugat: nō tñ assidūā dū est balneū nisi in tali necessitate ex folys ro. sit balneū aq dlcis r camemille i frigidatū.

Clistere sferēs egritudibus epis. R. lupuloz: violaz: fellicie: sabbucoz. añ. M. i. casie. succari vio. añ. 3. i. olei viol. 3. ij. butiri recentis. 3. i. salis idi. 3. i. vt associet in cala mā. Clistere ex aq lactis capraz cocta modico aniso puluericato: olei vio. 3. ij. ē subline in puocādo v̄zinā: r dolozes: quoz mater est v̄tositat: r oppilonem remouet.

Clistere i mā diurna: r maxie frida. R. lupuloz: ebuloz: folioz sabbuci viol. añ. M. i. aga. 3. ij. yere Hal. anist p̄uericati. 3. i. been. 3. ij. salis mell: r olei ad sufficientiam.

Dyppo. Syrup. v̄ril epati i inflammato: r passiōi oppilōni venaz. R. floz tamaricis: berberis. añ. 3. ij. ēdiuie: epaticē: scolo. apy: lupuloz añ. 3. i. gira sol. M. i. sanda. al. r ru. 3. i. succari. lib. ij. Dos̄is ē. 3. ij. ieiuno stōaco quotiēs situe rie: sitis extinguit: epar rectificat: r r̄fortat. dat cū aq coctae.

Pille Dyppo. 3 oppilones epatis: r egritudies iueteratas. R. aga. 3. ij. sene. 3. i. aloes bōi opti. r loti. 3. ij. bacce: floz tamarisci. ana. 3. i. masti. 3. ij. reubar. spice. añ. 3. ij. r̄ficiant cū succo sumiterre. Dos̄is a. 3. ij. vsq ad. ij.

Sili. Zacharie. Modus emplī refrigerātis epar i flāmarū: r fel. co. R. sand. 3. iiij. masti. 3. ij. sempuiue trite. 3. i. farine ordeī: iterioza triū ouoz: camphoze. 3. 5. olei ros. aq ro. succi solatri: succi v̄bene. ana. 3. ij. aceti. 3. i. vtant̄ hoc liquoze super epar a tertus vsq ad vesperas.

Vera descriptione Constantini medicina benedicta: r maxie in acutis febr̄ multae caliditatis sitim extinguit: ebullitōez sanguinis: i inflammationē epatis: fellis: cozporis: stomaci: r omnem i inflammationem sedat. cuius bec est p̄ m̄ r̄tio. R. rasure: costi boni. 3. iiij. tamarisci. 3. v. medulle casie. 3. iiij. succari. 3. v. succi endiuie: succi apy: succi malo

rum dulcium acetosorum: succi acetositas citri: añ. 3. ij. foliozum lupini: capilloz veneris: ana. 3. ij. prunoz sicco: rum: numero. c. miroba. ros. ana. 3. i. spice. 3. ij. decoquant̄ i lib. ij. aque fontiu vsq ad lib. i. 5. r pyce succari. lib. ij. aceti boni. lib. i. r coque bullitōe vna r demerge sup illō: r coq̄ cum melle ad spissitudinē. Ultimo pyce i medicam̄ i ne sanda. ru. spody: charabe: berberis: se. portu. se. acetose: ana. 3. iiij. ligni aloes. 3. ij. cubebe. 3. ij. camphoze. 3. i. reponē i vase vitri. est medicamē nobile. Dos̄is ab. 3. i. vsq ad. ij. cum frigida: r hoc in estate.

Dixit Auem de simplici aqua decoctōis corticis exteri oris fistici mūdificat canales epatis: r maxie r̄fortat stōz. Medicamē magnū: r maxime in egritudibus diuturnis epatis: r falso flegmate: r lepra. R. sumiterre: semis la parū: seminū absinthij: scabiose: ana. 3. viij. oium mirabolanoz sine ossibus. ana. 3. v. yerepigre. H. succi ros. ana. 3. i. thimi: epythimi: macis r sene. ana. 3. vi. reupōtici. 3. i. manne: pulpe casie: tamaridi: ana. 3. iiij. reubar. boni. 3. ij. cōficiat̄ syrup. R. lactis spody. añ. 3. ij. spartae. 3. i. polipody: anisi. añ. 3. i. eupatoz: eupaticē: ana. 3. i. misceant. Dos̄is. 3. 5. cū aq lactis capraz.

Unguetū refrigerās epar acumē fellis: r febre caliditatis magne. Accipe assūgie portie recētis q̄stitate quā volueris lauet cūz aq cala decies: r totiēs cū frigida. postea terat̄ cum ea: r icorpozet̄ ros. reubarbarum fm q̄stitate sandali: boli: spody: cāphoze: pars. x. cere al. 3. ij. olei ros. succi sempuiue: ana. 3. ij. coquant̄ cū maxima facilitate: r coles. est mirabile vbi opz.

Inquit experimentator. succus epaticē: cūz albo ouorum agitatus mixtus per decem dies. ieiuno assumpt. curat malitiam epatis r fellis. est enim efficac: r probatum in icteritia. si deus voluerit.

Inquit thesaur. succus sempuiue pars. x. mellis. ps. i. aceti pars. 5. bullitis ad partem mellis. 5. est medicamen efficac in calida r frigida causa.

Ite syrupus quo vtuntur nobiles remouens oppilati ones: r cacesiam: r icteritiam extinguit febres magne inflammationis. R. succi endiuie: cicoree: pomi terranci: succi sempuiue: apy: epaticē: ana. lib. i. depurentur succi cū siuauitate: r fiat syrup. cū aceto: succaro albo duro: r aromatisētur cum. 3. i. gariofilozum: cingiberis: tr. 5. cinamo mi. 3. ij. Dos̄is. 3. ij. cum frigida: extinguit acumen: r audaciam fellis: stim validam: r obuiat omnibus accidentib. colere: r effectibus: si deus voluerit.

Pillule de reubarbaro contra oēs epatis egritudines magnifice: r sufficētes in omni quo hoc mēbz idiget. R. pulpe: casie fistule recentis: pulpe electe: tamarindoz: manne p̄batissime: spody: ana. 3. ij. masticis. 3. i. seminū plantaginis: se. absin. floz nucuz caducoz: spice nardi: ana. 3. i. 5. reubarbari recentis ad pōdus singularum renuz. Reubarbarz ponatur in aq lactis puluericatum cū spica: r confice pillulas. Dos̄is esta. 3. vsq ad. ij.

De egritudinibus r oppilationibus splenis. Ura haz egritudinū sunt. iij. res. Prima est sollicitudo vt mūdificet̄ corruptio ei. Secda est. vt cōfortet̄: r rectificet̄ hoc mēbz: r fiat minera mere laudabil: r nō recipiat corruptū imo repellat. Tertia res est regimē cōtra adequationē cāe eius qd̄ est in eo cozruptum: r dilatare vias circūadiacentes ei: r ponere māz in necitate facillime expulsiōis: mollificare faciē mēbz ex trinsecā. Quarta res ē. vt sit p̄sona parcissima auaritie cū bi: r potus: r maxime oīuz liqdoz: r vaporose sube: immo sit tua magnifica itentio: r p̄ma in ordinādo dietam parciōsimā: r laudabilē in q̄sto r quali r p̄prietate.

Primū moduz cōplet subtractio materie ad diuersuz: r mūdificatio stomaci: r vificatio epatis est hui. materie scopā: et receptaculum melancolici humoris: r maxime

De egritudinibus

omniū superfluitatū epatis grossarū. ꝛ ideo prima intentio est mundificare epar: ꝛ fortare virtutes sanguinis gelidi. vt ꝛꝛigentia membrorū humores assimilet. rectificare primam digestionē scđam ꝛ tertiaz ꝛ quartā. ꝛ hoc membrū in sua inata ꝓplexione. vt sua virtute ipugnet humoribus cōcurrentib⁹ ad mēbra debilia: ꝛ accipiat qđ auarū sine nature sufficiat: ꝛ qđ assilare pōt ꝓter lesionē. facim⁹ hoc cū auxilio dei cum flebotomia saluabelle vtriusq; manus: ꝛ vene pedis sinistri posite iuxta minimū digitū: ꝛ rectificantibus ꝓplexionē epatis. quoz memoria est in tractatu de passionibus epatis. ꝛ maxime que hñt a ꝓpeta te ꝓferre ꝓplexionib⁹ diuersoz membrorū. vt coriandrū portul. scolopēdria bucea. cortex ꝛ fruct⁹ tamarisci. grana bedere. dittamnus. endiuia.

Scđam tertiaz ꝛ quartā rem ꝓplent adequādo mām: ꝛ rectificādo mēbz eibis medicinalib⁹. ꝛ medicinis cibilibus: regant cibo expoliato ab humiditate. ꝛ oi viscoso: nō appropinquēt panī acimo frīxo. ꝛ qđ est d pasta: triticū coquinatū. ꝛ qđ quid ē cruduz. ꝛ fugiāt oīa poma. ꝛ carnes porcelloz iuuenū agnoz: habeāt odio nocturnam cenā ꝛ pisces: ꝛ carnes: ꝛ maxime ex sale iduratas: ꝛ repētina cuz festinātia cibi masticatio ē mā causaz ꝓpilationū masticatio in labēdo est cā velocioris digōnis: ꝛ lōgioris vite: dormire statiz post crapulā multū nocet. diligāt vinū subtile odoriferū: nihil vel paz mixtū aque magnetis: vel ferro alterate ignito: nihil bibat iter prandiū ꝛ cenā. panes sint optime fermētati: ꝛ paz saliti. carnes aialium: ꝛ auū de gentiū in aq; eēt ꝓtra. ꝛ puerum hoc mēbz rectificare. ꝛ alia qbus inimica hui⁹ amica sunt ꝓmittere nobiliora oblituz laudabilius est diurnare qđ ꝓdere carnes perdicū agnoz: auū paruaꝛ multaz: fastianoꝛ: gallinaꝛ: ꝛ pulloꝛum: aq; lactis capraz: cū epatica ephythimo: ꝛ sene est medicina bñdicta adequās materiā ꝓpilantē repellēs eam qđ paulatim sit ei⁹ operatio in purgādo iest ei ꝓprietas. ꝛ ꝓplexio purgare colerā nigrā. ꝛ generat minerā gaudy: ꝛ nō facit scandalum alicui membrorū: ꝛ in cōplendo rem ꝓnam balneam⁹ corpus: ꝛ eūamus cum medicinis eūantibus colerā nigrā. ꝛ medicinis ꝓprietate dotatis. Et forte i fine rei mandam⁹ cauterizare: nec nō vsq; ad ꝓpziū mēbrum mūdificatoꝛ: ꝛ ꝛ de uenim⁹ cum vctosis: ꝛ sanguifugis: ꝛ ꝓuocatio fluxus sanguinis menstruoꝛ ꝛ hemorroīdaz est de itentōe rei ꝓme. ꝛ qđ de ociosis mēbroꝛ est hñ se hz: ad distēperata magis qđ ad tēperata tēperate cōplexionis tēperatū mittim⁹ nutrimentū: cala calidis gubernātur: sicca siccis: frigida frigidis: nocent vō imoderato vsu valde affinis humane nāe calidis gubernant: nec nocent a frigidis vsu raro ꝛ moderato: frigida qdes ꝓplo ꝛ sicca. qz calidiorib⁹ extranea rectificat: frigidis gubernat. ꝛ nocere ab eis vsu ꝓrimo ad remotionē ꝓpilationis est ꝓmūꝛ vias apire: ꝛ ampliare. ꝛ habili⁹ dura labitur materia. fac aut hoc oē qđ generat gaudiū. ꝛ letitiaz cordis afee: ꝛ siler montani: antimoniū: magnes: lapis laçuli ꝓparatus ē ex maxime remouentib⁹ ꝓpilationē: exercitiū moderatuz delectabile est de itentione primi modi huius cure.

C Dixit. Hal. egritudies mcolice nō nisi forti medicina remouent velut neruoꝛ materia hoc pondus cibi: ꝛ ꝓꝛ qđ assumūt bodie assumant cras.

C Dixit affrani aq; in qđ decocta est radix iris remouet ꝓpilationes oīo antiquas. ꝛ est fortis operatiōis.

C Dixit Galien⁹. decoctio absinthij. ꝛ cētauree mioris ē medicina maria i remouēdo ꝓpilationes splenis educ vtrā: qz colerā. ꝛ maxie adustā. apit vias. adeq; mās ad expellēdū. ꝛ fortasse ꝓfortat mēbra mittētia mās in valorē ꝓpilationis. ꝛ est de itentōe rei scđe ad stomachū ꝛ epar.

C Medicamen magnū dissoluēs splenē duꝛ attenuans

ei⁹ magnitudinē. ꝛ. aromatici. ꝛ. iij. floꝛ camomille: floꝛ aneti: floꝛ tamaridi. ana. ꝛ. i. radices capparoz: carni: granoz: balsami: granoz: tamaricis: rubee. añ. ꝛ. y. sglle afface ꝛ. iij. scolopēdrie. arist. ro. añ. ꝛ. y. ꝓficiant cū melle. ꝛ veni ex eis. ꝛ. iij. cuz aceto sic ꝓparato. spartane. ꝛ. y. mittant in vꝛ. ꝛ. aceti boni: ꝛ bulliant vsq; ad. iij. ꝛ. sit dosis in mēbricinis. ꝛ. y. vsq; ad. iij. cum. y. ꝛ. hui⁹ aceti in hora dormiēdi. egredit virtus huius medicamis vsq; ad ꝓfundum. ꝛ ab scōsas mās hui⁹ membri mellicas aperit. attenuat ꝛ con sumit materiam rebellem ꝛ sepultam.

C Syrupus ex iuentōe nra violās ꝛ rebellans perfidag ꝓpilationes ꝛ antiquas: ꝓnēs materiā matrē ꝓpilationū in viā expulsiōis. imo expellit eā. mēbra rectificat: ꝛ ē ꝓtens in oi ꝓpilationē nutritiuoz mēbroꝛ. cuius hec est descriptio. ꝛ. absinthij: radices iris: centauree mioris: scolopēdrie: radices cap. ꝛ fruct⁹ ei⁹: ꝛ fruct⁹ tamarisci: euparoz: balse: ifopi mōtani. añ. ꝛ. y. arist. lō. ꝛ ro. corticū ꝓassij: vit tami: floꝛ camomille: anisi. añ. ꝛ. i. ellī nigri. ꝛ. i. masticia serapini: galbani: oppo. lapidis laçuli ꝓparati: squame ferri: myrre electe: gūmi bedere: laudāi. añ. ꝛ. i. gario. cubebe macis: galāge: cinamomi. añ. ꝛ. iij. cū qbus aromaticet ꝛ rypus i fine sui epythimi: sene. agarici. añ. ꝛ. i. succi radicia ebuloꝛ: succi cucumeris asi. ana. lib. i. magnetis. ꝛ. i. aceti. ꝛ. iij. cūccari. lib. iij. Dos. ꝛ. y. vsq; ad. iij. cū aq; scolopēdrie i stomacho vacuo qđ itur dormitū. ꝛ maxie si ꝓpilationis fuerit cuz diurnitate temporis figurata i membrorū sanat hec medicina. si deus voluerit.

C Demochrytus dixit fruct⁹ bedere: folia ꝛ gūmi eius a ꝓprietate remouēt ꝓpilationes epatis ꝛ splēis antiq;: ꝛ fit ex puluere folioꝛ: tragea laudabil que assumitur in cibo: oi hora. ꝛ. plueris ꝓdicti. ꝛ. y. anisi. ꝛ. i. limature argēti. ꝛ. i. ꝛ. y. gario. cubebe: macis. cingī. gūmi bedere. añ. ꝛ. i. cūccari. lib. y. ꝛ bibatur post imediate parum bonuz vini vctissimū. est medicamen regum: ꝛ magnozꝛ dominoꝛ respicē cor: ꝛ mēbra ꝓncipalia. gñat gaudiū: ꝛ ē medicamen diuinū in remouēdo ꝓpilationes cū gaudio nāe.

C Pillule resoluētēs ꝓpilationes epatis: ꝛ splenis: ꝛ bydropisā circa ꝓncipium. ꝛ. raueseni. ꝛ. v. armoniaci: fer rapini bdely. ana. ꝛ. viij. lace. ꝛ. i. oppo. ꝛ. iij. mecerēo. ꝛ. v. turbit: spice: poly: aloes. añ. ꝛ. v. masticia. ꝛ. iij. oīum mirabolanoꝛ. añ. ꝛ. iij. lapidis laçuli abluti: epythimi: ellebori nigri: salis idi. añ. ꝛ. y. yere pigre. ꝛ. x. dissolue gūmas cū vino ꝛ forma pillulas. Dos. ꝛ. y. cum aq; casei.

C Unguentū ex ꝓtum ad dolores: ꝛ ꝓpilationes splenis: ꝛ duritiem in eo ꝛ dolorem matricis. Recipe bdely: masticia: galange: armoniaci: aloes: colophonie. mellis. ana. ꝛ. iij. terbenine. ꝛ. y. serapini: stozacis ligde. añ. ꝛ. viij. cere ci trie. ꝛ. iij. succi ciclamis. succi absinthij: añ. lib. i. olei camomillini lib. i. butiri lib. ꝛ. terenda terant: ꝛ liq; fiant liquefacta: ꝛ icoꝛꝓozet vnguentū quo vngat splen ꝛ tinnis vte ꝓficiē cerotū: ꝛ remouet a mēbro dieb⁹ multis.

C Dixit Dyascozides. ciclamen scđm omnem modum administratiōis eius super membruz est medicina probatissima: ꝛ experta in sedando ꝓpilationes. ꝛ mollificat. ꝛ attenuat splenem iter omnia medicamia succus eius cuz tantundem aceti: mellis ꝛ cere partes. iij. ad spissitudinē mellis: ꝛ cere bullitum est medicamen probatum in ꝓpilationibus antiquis splenis.

C De bydropisā ꝛ eius speciebus. Ydrops: ꝛ species ei⁹ dixit Gal. oēs vlr generant erroze virtutis sanguinis gñatiue cuz cessant ab actione ꝓpaz: ꝛ deest ei ꝓplementum eius velut enim nocumentum in virtute accidit stomachi digestio: fortasse paruū fortasse magnū simul: etiam est in epar: ꝛ

noamentū accidens in epate est ex cā in eo etiaz: et in sto-
maco. hec ei duo membra cuius aliqđ accidēs recipiunt. qz
nature instrumenta: vt nutriant complexionem corporis:
et cursum mutant nature.

¶ Et dixit Hyppo. hidropisis nascitur ex ilys et lumbis. et
est eius ppruum accidēs fluxus vētris: neqz per hūc fluxū
detumescit vēter. nec dolores sedant illū: et lūboz. et hec
ē fallacia venaz guedegui: cū. n. nō seruiūt epati moze soli
eo. ppter debilitatē: et oppilationē acq̄sitā remanet cib⁹ in
seimo: et minutis īrestinis que cū grauant cibo expellere
ipm molliunt penitus ad īferiora: qre fit vt accidat flux⁹
vētris: et corrupit cib⁹: et cōuertit in colerā malitia mē-
broz apostematōz apate calo hūitibus hanc dispōnem: et
fit mordicatio vehemēs mordicās eas et̄nue ad expellē-
dum retentū in eis. et vēter illoz totus est apatus: et est do-
lor fluxus coz ppter apā calidū vētris īflatio ppter vē-
tositatē retentā: et est cā hoz accētū doloris: et vētositatis
īflāmātōis error: et debilitas vt̄ntis digestiue et expulsiue

¶ Galienus. hydripisis simplr epaticā hec accētia nō se-
quant nec attrahit fluxus: s; fortasse accidit in fine. cum
sepe cibi moztā in corpe eius cui⁹ rōne īflatur vēter eoz
multū propterea quia pars eius resoluit: et respirat ppter
decoctionem tante adustionis.

¶ Et dixit Galienus. se ipm puocet ad tussim hñs hydro-
pisis epatis: et cū non iuuat absteineat a tussi.

¶ Et dixit Hyppo. Hydripicus cui accidit tussis ppter
emiberatiā multe mēe nutritiuoz vsqz ad spūalia: et cana-
les pulmonis ppinquus est mozt. Hydrops cū se. et se. cū
ea multū facit ad maiorē errorē virtutis sanguis genera-
tiue. et sunt. iij. hydripisis spēs ppropis noibus a medicis
appellate asclites: timpanites: et hypofarca: et quarūlibet
spēs cā est defect⁹ et malitia virtutis epatis sanguinis ge-
neratiue: q̄s hoc a splene magis q̄ ab epate causēt. et hoc
ab ilys magis q̄ ab epate. Ad hydripisis et̄sumatiōez epar
stomac⁹ splen: et alia adulterant: et et̄sumūt ei⁹ vt̄ntū gra-
dū: et et̄sumunt ipā malitia epatis stomachi guedegui: et sple-
nis oio et̄comitat in onere flegmatis et̄trary et̄tinuatur
ad seiuicē hec mēbra: et eadē regione cuius ipsaz virtutū di-
gestiua et̄ stomachi: et epatis correlatiua p̄ditio: et hoc accētis
segitur fluxus dñi quālibet spēs hydripisis maxime in
fine. illam aut̄ p̄s ex ilys falsitate guedegui. et vt̄ntis san-
guinis gñatiue nō attrahētis nutrimentū ab eis fm p̄teri-
tam et̄suetudinem. Et segitur hanc spēm vsqz ad moztē ve-
lut vmbra coz⁹. Scripsim⁹ aut̄ in tractatu epatis et̄ sple-
nis magnaz partē huius egritudis cure maxime circa p̄n-
cipiū. nam quoz iaz et̄sumatus est hydrops cū diuturnita-
te tempoz in corpore infiguratus aie grauat officia. spūs
extinguit ardorē. debellat nā regēs. custodit coz⁹ relinq̄-
mus: neqz onus illoz cure suscipiendū est maxime cū spi-
ritualia lesa nō dubitas quoz se. nō separas: et mala accidē-
tia iaz iualuerūt: et inimicat cib⁹. et virtus appetitiua: et et̄-
nue languēt bibere aquā frigidā est res nō recipiēs curā.

¶ Tra huius egritudis est. Primū in vita laudabi-
li. Scōda coartat materiā. Tertia abscindit eam.

¶ Quarta rectificat mēbra mandantia mās: et maxi-
me virtutē sanguis generatiuā: quoz malitia coacta fuit
egrotare. Quinta corrigit accētia: et est hoc aliqñ p̄pterea
vt̄ obuiet piculo accidentium.

¶ Primū aut̄ esse et̄plent admīstratiōes regiminū in. vi.
gñibus rez de quib⁹ est elegātior cib⁹ siccus vino calo
affinis: et et̄trarius et̄positus febricitantib⁹: et aer sine palu-
dibus: et ags et̄ cadaueribus moztuoz. Libus et̄siderādus
ē in quanto: et quali et̄ p̄prietate. sicut p̄prie cib⁹ boni nu-
trimēti: et p̄mutabilis nō generatiuus ventositatum: nec
sumatur secundum appetitum.

¶ Ingt Dyalcorides. puluis isopi attenuat ventrem hy-

dropici: pisces et oia ligdoz genera sint eis molesta: et disti-
gant corporis exercitiū: et carnes vulpine: et castratine p̄di-
cū: et caponū dilecte: et que hoc cursu p̄cedūt. panis cū aq̄
pluuiali confectus salita.

¶ Ingt macer galista. est efficac̄ vinū īpermixtum subtri-
le odoriferum: et stipticitatis: et ponticitatis paruz habēs.
et eet̄ elegantius vinū ebulatū: et vinū cuius sene. fm doctri-
naz n̄ras dulce: et grossuz est malū. et si d̄z p̄misceri associe-
tur aq̄ mellis. vitēt aut̄ potū super repletionē. et potū oēs
aque: et fugiat aquā tanq̄ basilicū: et elegantius ei ieiunū
repletionē: et abstinere sup sitim: et famem est bonū p̄mū
et nocet ges ante et post cibum et̄ mandatum est scōm legē
cibum: et potū certo p̄dere eis p̄pinari. angustia: tristitia
dolor: et sollicitudo laboriosa. vitēt eupatorium. et ruta est
eis cib⁹ medicinalis.

¶ Scōdam rē et̄plent que mās et̄plexione et̄ p̄prietate ada-
ptāt vt̄ eius facilis fiat expulsio: qualia sunt oximel sgllicū
narcoticuz aqua lactis bullita cum epythimo: et sene
succ⁹ se. maturoz: ebuloz: resolutus cū pulpa cassie: et p̄-
prie hydripisi ex cā epatis. et syrupus ei⁹. cui⁹ hec est et̄fe-
ctio. B. succi. se. ebuloz: se. maturoz: sabbucoz. añ. li. iij.
succū eupatorij: succū endiuie. añ. lib. ij. pulpe cassie: tamari-
doz recētū. añ. z. iij. succari lib. iij. aromatizēt in fine
sui cū hoc qđ B. galāge. gario. et̄doarie: masti. croci. añ. z.
iij. Dosis ē. ij. vel. iij. cū aq̄ mellis sgllicū in matutinis.
oximel d̄ polipodio aniso et̄ agarico. et̄ efficac̄ medicamē
et̄ ponēs mās in necitate expellēdi. et̄ filia.

¶ Tertia rē et̄plēt euacuatiōes decētes hñtes p̄rogatiuā
p̄prietatis maioris educēdo hāc mās: quaz fama et̄ memo-
ria remōrat. Clisteria leuia et̄ acuta suppositoria: et epla
siūz vmbilicū. et̄ balnea laudabilia salita: et sulfurea: et cau-
teria. puocatio emoz. enitēt oē gen⁹ fleboto. et̄ forte ī fine
purgato corpe. et̄ posito ī via salutis ap̄i saluarella. Caute-
riū n̄ appropiquat spēi. tipanitis. nec asclitis p̄it. nā illb
emoztal. qñ tu iaz medicat⁹ es hanc spēs hydripisis et̄-
panitis cū medicinis rememoratis: et̄ rememoradis. et̄ nō
et̄sequeris curatōis effectū. tunc et̄sidera si īfirmuz et̄secu-
ra est debilitas. aut est cū eo īfirmitas aliq̄ p̄ter hydripis-
sim: aut si sit cū eo tussis: aut vētris solo: aut filia illis. et̄
cāne ne mediceris ei cū ferro: qm̄ illud est timor. si aut̄ ē
in via salutis aperiāt saluallē: et̄ si caret oī egritudine p̄-
terq̄ sola hydripisi: si aut̄ nō est puer neqz senex. tūc mo-
dus cautery est dilectus: et̄ elōgari cū sectiōe ab vmbilico
si hydripisis fuerit ex parte ītestinoz et̄tritate. ij. digitoz
ad īferiora in directo ei⁹ super pectinē. si p̄pter egritudi-
nem epatis: sit sectio tua sinistra ab vmbilico. ij. digitoz
si p̄pter egritudinem splenis sit sectio in latere dextro ca-
dem quantitate. nec iaceat super locum sectōis īfirmus
ne currat humiditas plurima ad locum debilem. et̄ perfo-
ra cutem: et̄ euacua ex aqua in hora quantitatē mediaz:
quoniam si maiorē partem euacuares in hora fortasse
moreretur īfirmus p̄pter resolutionem sui spiritus ani-
malis: aut accidit sincopis vicina mozt. verūtamen eua-
cua ex aqua secundum q̄ significabit tibi dispositio īfir-
mi ex virtute pulsus ei⁹: et̄ ex bonitate fortitudinis corpo-
ris. tunc extrabe instrumentum: et̄ retine aquaz. et̄ itera cū
īstrumento die altera. si vides īfirmum tolerantem. ex-
trabe quantitatē parū: et̄ fac diebus aliquot. tamen p̄-
pter timorem si times super īfirmum: vt̄ dimittas ex aq̄
quantitatē magnam. cura ipsum cum sepultura in are-
na calida: et̄ sudore multo balneo: et̄ sole: et̄ spectet super si-
tim: et̄ cura ipsum cum medicinis exiccatiuis donec sane-
tur: et̄ cauterica si expedit super stomachum epar: et̄ splenez
non curatiue sed adustiuē.

¶ Quartā rē et̄plēt stōi et̄ epatis vt̄ntū rectificatio digesti-
uaz et̄ recētūaz: et̄ mūdificatio venaz guedegui: vt̄ fūiat

De egritudinibus

epati et par attrahat ab eis: et assimilet. Nec permittas fortare cor et spiritualia ut repellat nociua nutritiuorum maie: et respicias matricem omni via sui adiutorij. et viam viuificatiois: et rectificatiois stomachi: et epatis sic scire te fecim. Fortam stomachum cum mastice secundum omnes modum administratiois eius: et est medicamen dilectum stomacho cum oleo masticino superpergendo puluerem masticiis: et myrthi: et alijs sedis quod diuerse sunt ventris nae sic diuersa sint genera medicaminum dilecta super quibus euigilantissime tua euigilet solertia.

Medicamen coe quod hunc morbum destruit alteri simili vires addit. et fortasse quedam virtus continuo curat. et diuersis naturis letificare epar facit. clarificare sanguinem est potentissimum. in cura huius egritudinis subtile et maxime odoriferum vinum bibere est ex maxime facietibus hilaritate cordis et epatis: et mundificat sanguinem a colera. et fortasse facit sanguinem furiosum et colericum: et facit et mineram spirituum. reddit irradiosum cor ut ifluat: et irradiet calorem per membra. est pabulum complexionis quod vita consistit: et corrigitur pane asato posito in eo cuius poros vaporosum ingreditur. Vinum autem subtile et auara manu bibitur fortat virtutem aialem et spuale: et illuminat potestas sensitivas: et oia in strumera aie et cordis. quod primus vinum de vitibus molitur educere iter sapientissimos est putandus. Nam sicut lupinorum amaritudo aqua iuncta tollit sic aie nostre aspiras vino ebibito in dulcedies est mutata. et facit strarium eius plus. et est valde dilectum in malitia guedegui.

Quinta res plent sitis tolerancia: non quod frigida valde: et aqua lactis capraz est dilectum in hoc. et quicquid in proprietate. et non spuali respiciunt. et repellunt accidia et mitigata dolore epatis et splenis: et ventris accidia cum emplastris et clisteribus. et fortasse cum balneis valde stipticis. et consumptiuus corpore mundificato.

Dixit dyascorides balneum de semini. et folijs iuniperi est efficacius. Tyriaca magna cum vino decoctiois betonice est medicamen bndictum in fine rei: et post exitum balnei iestina et epar cala oium mitigat dolores illoz epatis et ventris: et hydropis. Oleum de camomilla coctum cum ciminio. et ruta clistericatum mitigat oes dolores ventris ex vetustate: et grosso flegmate creatos. Succus plantaginis est medicina magna: et efficacissima hydroicorum: sedat in eis magnum fluxum et remouet fe. extinguit apata iestinoz. attenuat ventrem. sitim mendosam delinit: et fert hydropis ca epatis propria natura. et alijs speciebus hydroicis. nam et a proprietate nobili habet spirare bonum acre. et est ex maxime iuuantibus in cura huius egritudinis.

Medicamen orzelei magni est hydropis: et respicit spiritualia. R. iris: succi maruby: aristologie rotunde et loge. lacce podus egle. pficiant cum aqua decoctionis iris et melle: et detur cum aqua decoctionis gentiane.

Ingt Galienus electuarium iris est multarum utilitatum: et est efficacius: et mirabile supra hydropis: et debilitate epatis puocat vinum: et laxat iestina humores diuersos. R. aristol. loge et rotunde: lacce: signantem maruby. ana. 3. iij. ligni aloes spice. ana. 3. iij. turbit. 3. v. cinzi. 3. i. aga. 3. viij. sene. 3. ij. iris 3. iij. pficiant cum melle bono. et dentur secundum virtutem cum aqua calida decoctionis spartane et saturegie.

Agretius electuarium contra hydropisim. et frigiditatem epatis: et est efficacius citrino coloris: et rectificat digonem epatis et stomachi. R. aga. radicium lily celestis: lacce: arist. lo. et ro. succi sticados: succi maruby: olibani: succi camedreos: camepi. ana. 3. ij. folij: gario. ana. 3. iij. reubar. anisi ana. 3. v. ligni aloes ad pondus oium. Dosis est 3. iij. sanat si des voluerit.

Syrupus ex iuentioe nra adequas mas. et ponas ea in necessitate ad expulsionem facile: et respicit epar: et stomachus: et spualia. et est efficacius in oia materia. R. scolopendrie: capilloz

veneris: asparagi. brusci: apy: vel basce: isopi: epithymi: radicis: cucu. asinini: eupatorij iue. maruby: asari: sticados. ana. 3. ij. tamarisci. capa. gummi bedere: signantem: elli nigri: radicium ebuloz: getiane. ditami. ana. 3. iij. anisi: polipody: agarici aro. masti. galage: serapini: mecercon. ana. 3. ij. violaz: rosaz seminum: coium: endiuic: portulacce: coriandri: floz boraginis: seminis absinthij: lapaty: fumiterre. ana. 3. ij. aceti 3. v. mellis quod sufficit. Dosis. 3. ij. cum aqua iue. in matutinis est virtuosus si deus voluerit.

Dyascorides dixit. magnetis. 3. ij. cum mulsa ppinata. attenuat ventrem hydro. et educit humiditates muicilaginosas. et potest cordia membroz dilecta. Humi bedere cum mulsa datu remouet oppilatones: sedat dolores: et maxime affert iuuamentum hydropis. si deus voluerit. Continua super vinum bilico butiri unctio fortis est medicina benedicta laxans ventrem sine turbatione nature: et maxime si iungatur cum eo aliquid colloquintide rapit proprium humorem.

Clistere efficacius educens mas globosus. R. radicium: cucu. asini. ebul. ana. 3. ij. vio. lupuloy. rute: fetide. ceratuce minoris: ana. 3. ij. butiri. 3. ij. aceti. 3. i. salis. 3. ij. mellis. 3. ij. olei violaz. 3. ij. pcedat hec leuioza. Succus ybene bibitus cum aqua lactis capraz est vltimum medicamen in puocando vinum: et sedat tortuositatem ventris dextrum.

Rotum attenuas ventres grossos et tumefactu. R. sal. geme: sulfuris viui: butiri. ana. 3. ij. cere: terbetine. ana. 3. i. rute: absinthij: cineris qreus: myrre: masticiis. olibani. ana. 3. v. vine vaccine: olei cois. ana. 3. iij. et vile. si deus voluerit.

Pille maiores dmececon purgates oes hydroicos educunt flum grossum: colaz hac et illa: et euant aqua citrinam: et corrigunt accidia: expugnant effectiuam cas: oio extirpant: iuuant membra mandantia iuuamento magno: quarus vltis restituit sanitati si deus voluerit.

Confectio. R. miro. i. gne. absin. aga. electi. 3. ij. reubar. 3. ij. spice nar. 3. i. mecered triduo i aceto correcti. 3. viij. serapini oppo. masti. lacce: ana. 3. i. myrre electe. san. ora. ana. 3. 5. aloes bdi epatici ad pondus oium. qda gummi dissoluat in vino: et i formet pille que. dos est pille. xi. i matutinis magnis.

Syrupus magne proprietate et complexionis est hydropis: et fert paralisi si des voluerit. R. se. rute. doctuce: orizai: isopi: epithymi: macis: petaphilon: cedoarie: berbacozi: folia salicium: herbe palis. ana. 3. i. celidione: myrre. thimi: fumiterre. eupatorij: lapaty: cicorez: portu. coriandri. getiane: altilie: cufragie: ditami: radicis ebuloz: cucumeris agrestis: brionie: elli nigri. ana. 3. i. buglosse: ybene: arnoglosse. ana. 3. 5. seminum apy. se. coium: sambucoy: tamar. mecered: ebuloz oium. ana. 3. 5. macis: myrre: magnetis: serapini: armonia. lacce: spice. gummi bedere: gario. galage. ana. 3. iij. tamarisci lib. 5. aceti. 3. iij. succ. li. iij. Dosis est 3. ij. i matutinis cum aqua eupatorij: et masticiis educit humores diuersos viscosos et oppositos. et sicut becoar huius egritudinis et aliaz vt ei quod opo ondit. Balneum laudabile. R. aqua curretis olei oliuarum equo podere: arene: gipsi. salis. ana. lib. 5. sulfuris lib. 5. baccaz lauri. vio. ro. floz roris marini. ana. lib. 5. magis sumat quod dissoluat. dissoluit et resoluit vetustitate. supercalefactoz refrigerat. i fridatas calefac. rarefac flegma ibibitum i neruis. fortat subaz eoz. idropicos oio extenuat. osideret vtus morbi. et est vtilis ieiuno stomacho.

De doloribus ventris et intestinoz. Ura huius egritudinis i. y. ptes sufficieter diuisa est. Prima est sollicitudo festia circa accidia. Secunda res est mundificare mas si humoral est cum adquectioe si pole fuerit quod fugat dolorem et cam. et ecotra maxime cum humoralis est ilico facienda sunt genera medicaminum cum tarditate non recipiant logam. Regime credo non scripsim iam et fortasse aliquid medicinale recipiunt. Regime erit subtile et facilius pmutable absque vetustate. imo mordicis et moueis

vétositate oppilante grosso flegmate natam icidēs & scor
deon est de elegationi: & incolēdiori medicamē medica/
minū in alyis laboratorib⁹: & alyis cōplexione grossis.

¶ Primam rem cōsumant balnea appōnes ventosarum
sup loco doloris: & clisteria acuta fm partē catartici laxās
cōplexione & ppetate humoris flegmaticos: vt agaric⁹ cui
simi. est associat⁹ est medicamē sublimē: & efficac. Tyria/
ca magna cū optimo vino est satis dilecta.

¶ Ingr Dyppo. bacca lauri puluerificata cū equo aniso ē
medicamē remouēs oēs colicā: & alibi scripsit: & laudauit
flores nūcū caducos & colicā. & oēs dolores iterioꝝ vētri/
culoz. ppinari cū vino calo pap mixto i colica. aut cuz cā
simplic. Clistere educēs flegma crudū: & grossū: expellēs
vétositate extendētē itestinum. & sanat si deo placuerit.

¶ R. rite. M. i. scor. deo. 3. y. cimini. anisi. añ. 3. i. baccaꝝ lau
ri. 3. y. asse fetide. 3. y. mellis: salis idi. añ. 3. i. bulliāt in oleo
oliuaz. & parēt clistere. Et vomitus nō est res extrifeca a
cura hui⁹ egritudis cū aqua rafani: & rapaz semie: & ē me/
dicamē qd colicis occurrat. Balneū at si nō times naufra
giū vtutis pcedit clistere ponat in balneū scor. deo: anisi: 3.
bacca lauri: camemilla: spica nardi. & q hoc pcedit curfit.

¶ Cōfectio mirabilis & colicā: & abscedit māz: & remouet
accētia. si dō sublimis voluerit. R. anisi: cimini. cin. fenicu
li galange: scor. deon: asparagi. añ. 3. y. asse fetide. 3. i. piretri
li galange: scor. deon: 3. y. ditami. 3. i. myrrē: masti
cis: olibāi. fan. dra. añ. 3. y. opy thebaici. gra. i. balsani. 3. y.
agarici. 3. y. meçereon. 3. y. ellebozi nigri. 3. y. turbit. 3. iij.
diagridy dissoluti cū mastice. & repressi in pomo. 3. y. alo
es boni. 3. y. 5. cūccari sufficēter. dosis. a. 3. y. vsq ad. iij. vn
crio sepi⁹ repetita butiri associati cū colloqntida sup ym
bilico soluit ventrē: & remouet colicā. si deo placuerit.

¶ Clistere benedictū p nobilib⁹ cōplone cum suauitate
educēs flegma & melācolicu humorē: remouet oēs vento
sitate. & sanat colicā si deo placet. R. anisi: eroti: polipody
ri. añ. 3. y. bulliāt cum aq lactis capiay. lib. v. & dissolue
yerepigre. 3. i. mellis. 3. y. salis. 3. i. olei viola. 3. y. fac vnum
post aliud: qm nō est res turbās nām. Exilet a cura huius
ois flebotomia. & oē frigidū narcoticū assumptū sit regi
men cōfortās. & dilatās aiaz ne tabescat vtus in extrēis pp
caloris reuocationē: & accessus ad locum doloris.

¶ Salien⁹ dixit aqua camemille calida bibita remouet
oēs dolores stomaci fortes intestinoꝝ: & renūm.

¶ Salienus aq calida cū aloē sanat oēs languores corpis
si deus voluerit. Spongia marina magna sumēta in vi
nū bullitū cuz camomilla: & lauro calida qm sufferrī pōt
apposita sup locus doloris magnifice auxiliat. Sumerfa
in aceto. & bullita cū sale cala apposita nūrfice opatēbul
lies diaforat: & egredit vsq ad pfundū ei⁹ virus anisibi
lat. & expurgat quā inuenit materias omnino.

¶ Pillule efficacissime cōtra oia generā doloꝝ frigidoz:
sine sit mā in vīs expulsiōis ppicē: sive in mesaricis: aut
in prellatōe venaz mēbroꝝ: & a neruis: & a iūcturis attra
bit: & sanat lāgores eoz. si dō voluerit educit flegma & co
lerā vtrāq. & sunt bone cōtra podagrā. & huiusmodi egritu
dies cōmitātes hāc. R. colloqn. electe. laudani boni. añ.
3. y. aristo. ro. aga. electi añ. 3. y. succi ro. 3. y. diag. masticis.
añ. 3. iij. diagridiū: & mastix redigant in corpus vni. cola:
& lana cū oleo rosaceo in corp⁹ vnū cōficiant pillule mā
gne cū vna stilla vini pōrici. Dosis qm itur dormitū & egrit
tudines qz mater ē humor: pposit⁹: & ifigurat⁹ cū diutur
nitate i altissimis mēbris: & iūcturis: & catenatōib⁹. pond⁹
3. y. vsq ad. iij. icolumioꝝ vsus est hūitibus podagraz ar
tericam. & cerebri egritudines. y. vel. iij. pillulaz cōtinuatio
de tertio in tertiu qm itur dormitū: & post cibū: & cū dolosa
colica colaficat nō est hora distincta. sed cū neccitas clamat
pollēt iter alias progatiuas ppetatis nobil. & cōplexione

cap aspectus. & damnū est ad egritudines simplices: & cō
positas diurnas: & sepultas in mineris occultis mēbro/
rum frigidozum. facit cōtra pessimas matricis egritudi
nes & vulnerum corporum fraudulenta.

¶ De fluxu ventris.

¶ Tertia nra itēione sectio irreprehensibilr ipsi
cita ē cuiusq fluxus cura p electuariuz nati hunc
spōtaneuz nā iūctat: imo vīs patiē sine lege humo
re fraudulēto pūgēte: & mordicāte humore: nāqz fortassis
nō egrediete negssime excoziat sanguinosa itestina. dici
mus si qdēz in epaticos flucret canales vulnerās faciens
emanare humores sanguini mixtos: murmurat anima: &
tristat nā cū videt se violēter depdari. est hūoi māe actio
furiosa velut gladi⁹ in manu sanguine iebziati furiosi. te
rens nāz extinguit spūs ardoꝝ cōtinua cūone. Cura huius
egritudis sunt tres res itentio pma pcpua oīum itentio
nū sit cura regimē ordinandū laudabile hilaritate circū
specta fm oēm administratōez. vi. rez. quas scis dilatans
aiam cōfortans cor: oēs partes mēbroꝝ: & vtutes vt fortio
res existant. Secda res est sollicitudo pspicacissima. vtqz
repellāt hanc lachrymosam: & fallacem māz causas flux⁹
pcedēte adequatiōe: & blādimento hui⁹ māe. Tertia res
ventrē stringit mēbris auaritiā prestat. retētiuz releuat
arterias: & ponit māz: vt restaurent p̄dita: claudit ostia ap
ta venaz mineraꝝ offuscat turpitudine nature letificās
eam. Quarta corrigat accidētia. Quinta rectificat mēbra
mandātia. Sexta sedat fluctuationem: & agitationem in
corpore eozum ponit silentiū mēbris. & pdest nāe aie. &
est pcpua vltima hec itentio in sedādo oēm fluxum.

¶ Primū cōplet diminutio ciboꝝ: & maxie difficile pnt
tabiliū absqz vétositate: & mordicāte phibēda calidoꝝ
actu & frigidoz. vltra 2^m gradū narcoticoz maxime i p̄
cipio est sepelire morte sub ymbra mēbroꝝ fallace est cu
ra sophistica. & mēdosa ppie in mēta materia non absce
sa sit p̄uāt: & accelerat morte. & non in nulla neccitate vti
multum potest naturaliter: quasi amor debellari qz ipsa
sua virtute puari. si videris neccitate: te cogente narco
tico magnam tibi cautelam adhibeas cum timore matu
rando ea corrigēdo complexionē suam icompletā est ele
gantiss: & tutius vti eis in emplastris qz in potiōe. & opera
tur cibi effectus phibētes seqatōez fm somnus. Somn⁹
qdem cū gete quies dulcis cū suauitate aie delectatione
nature. est cura pma huius egritudinis. Benficioꝝ qdē
medicoruz cibant hos: & illos cibo grossissimo. & pene im
permutabili ignozates: qm hec sanis idigestionē faciunt:
& idigestio mī est ventris fluxus: & morbus diuerse natu
re. nec pportionat agēti hoc obiectus. certe magni folles
super pap ignē nō liquefaciūt massam ferreā excedentē
virtutē ignis: neqz parati sunt ad fundendā violentiam
qdem ignis liquefaciēdo cōstitit si passue nihil resisterit
aut multū. digō nāqz cōpletur. & si minus aut plus similr
agētis: & obiecti fm leges nō excedit vtus modū virtutis
cōtrary nec ecōtra faciūt: & diuertit māz ab actōe fluxus:
imo obliit hū⁹ ppter qd insufficientes esset hoc si nature mo
tus hic eēt. Scriptū est ea in vita. qd. n. idem in eodē sub
iecto inuicem obuiarūt sicut agens: & patiens oino distin
cta in situ absurdum est posse aliquē morbū curari absqz
opere nāe: quapp vtamur amicitia nature regimine ple
no delectatōe. cibus est ei dilectus stipticus & odoriferus
facimus hoc cum societate aliarum rerum habentiū sibi
hoc innatum: & sedamus putredinem acumen: & audaciā
humoz natura egrediente sua adustione. & furia dolosa.
& cōmplet hoc. vident calida frigida cruda: & impermix
ta vino potenter stiptico: & odorifero: & continuo pane af
sato ei associato mixtaqz aqua masticis cibo & potu. quia
fluctuationem & motum nature agentis prohibere non

De egritudinibus

possumus propter castitatis virtutis: et defectus caloris influentis illico operatur abstinentia securius plangere quam periculum fortasse irrevocabile icurrere. Et scriptum est minus malum esse repletionem quam inanitionem magnam icurrere morbos. masticia est omnium modum administrationis est utile medicamentum. fructus bucce in cibo et potu propinare optime cum salute potest. Nullum eorum regimen ab hac specie sumac expoliandum ad ultimum refertur ex eo cibo et potu: et medicamentum aqua pluvialis est melior omnibus aqua. et cocta est magis obediens maxime aliquo stiptico: et odorifero associata: et regimen solidationum: et facies ad herentiam: et unionem partium: et membrorum est elegantior: et magis rursus post abscissionem huiusmodi masticie scissurae ulceratiue: et excoariatiue fit hoc principium adequare et blandiri. ut facilius ei committatur ad expellendum: ne oriat error maior non presumet absque aliquo blandimento expellere hunc humorem latrone. ciuibus eos delitiose. Utantur astates cum eo sermonibus reprobis delectabiliu cantationibus melodys dulcissimis: ut obliuiscant assella. delectatio et societas securior existit. somnum quemcumque ei non prohibeas. carnes asse maioris nutrimenti: et confortationis existunt. Vitelli ouorum molles in aceto mixti. et decocti referunt ex parte nature. Virtus aceti inanitum replet. et repletum inanit: et iam nota est ab experimētatoze magno non prolonget ab eis locus assellatōis. motus. n. fluxum augmetat: et est salutiferus nihil moueri. adhibe eis oēs delectationes quam noueris eos delectasse si honestum permittit. et ea spe nutriat.

Secundam rem replet adequatio quedam cum blandimento: et festina ante vllum defectum nā male masticie expulsionem quod oportet. et summi dei facimur adiutorio cum medicis habeat plenione inatā artificio acq̄sita a deo mutuatā. sunt hec medicamenta gllosa. Mirabolanoz gnia conditorz: et associatorz reubarbaro. B. assus: psillium aquasatū: reupōticū castia cum reubar. asse associata blanditur hūc latrone apparet eū associare rapies ipsi sil' euz hoc et expelles sedans p hac via accidētia dolorz. Mirabolanicū medicamē scōz legē magnificū educit materiā hanc relinquēs vestigia stipatiōis in mēbris post expulsionē dolosi latronis reubarbaro magis uest ppetas: et nā sedare. oēm igit fluxus sanguis per quālibet partē pprie spūti pferre dolorē pungitium: et hoc credo denotatōe celesti. ut sit medicina dissententis est ei: p̄uocatio cum succo plātaginis modico: et pituita mō nō assus cum castia. p̄cedit nā ad huc forti p̄cedit assum hoc. psillium frigidū: et aquasatū cum oleo est medicina oīum v̄tris fluxuū co. tenasmo humore. piclitiū sinthomati nā nāli. Clistere ordeacum cum oleo rosaceo: et melle est magni iuuamēti circa principium blandiēs abstergit viscera a malitia ulceratē ea: et p̄fortat: et relinquit aliquale stipatiōis vestigiū: s; tua interest hūc scire quā clistere est necariū positiōe et p̄plone: et quā v̄tris cognoscas si inferioribus medys: aut superioribus itestinis est excoariatio vbi maior: et vbi situs fraudulente masticie: et scit hoc p̄ drias situs dolorz: et p̄cture: et icēstiois: et p̄ drias scie. p̄cessus p̄cedētes sanguinē: vel sequētes vel mixte sil' egredientes. et p̄ alia oia quā sapiētes scripserūt signa: et excoariatōis vere tradiderūt qual' supiori: et inferiori dūenit. et te quidē opz scire illud: aut si extenuet euestigio medico derelicto: nulla accidere cura tunc est euz bis: que proprietate et complexionē virtutem materie frangūt: et expellunt a corpore. Post illud aut que virtutez icarnādi: et solidādi habēt innatā et acq̄sitam artificio sociali electiōe: et paucitate eoz getis gaudio aere tēperato delitioso: et oī tali regimine: et scito quod balneū est ex eis que magis ledūt post pharmaciam facies mala multa nisi forte dū q̄s imoderate subyeit. tunc. n. balnea eē necaria dicimur dilatāda. et aperiēda post illud stiptica si a masticie excoariate cura est adequatio illi: et blandiri ei post illud ut facilius expellat. Clistere tūc magis rectificas est cum itestinis inferioribus est excoariatio. Potio mirabolonica cum superioribus v̄traq̄

in medys et vomit facit ad oē genus fluxus cum p̄uisione tū spiritualiū diuertit masticie que in iudiciū ipoz erat. nec non balnea et ventose necessaria dicimur maxime ad sedationē dol. Aloes at nisi quod ei inest ut aperiat officina venarum. est medicamentum nobile p̄feruas a putrefactōe remouēs dolores educēs s; exigētā educēdi hec. quod si associetur loto tertia pars sanguinis draconis: quarta gummi quercini: et fiat pillule cum succo plātaginis erit ide capax ad quod libet rem huius cure administrēt hic primū educentia

Cum autem noueris materiam abscissam per cessationem doloris et gurgulationis: et aduentus quietis v̄taris tū sigillatius et v̄nietibus partes membrorum: et solidatibus ea adiuticem. Cōfice hoc electuariū. propina cum adiutorio imēsi et excelsi creatoris satisfaciet tibi in educendo materiam causantem fluxum. si deo placuerit. B. mirroba. citri. asatoz: et nō ifusoz. s. viij. psilly q̄sati cum oleo ro. s. iij. plpe castie. s. iij. reupōticū. s. ij. reubar. mediocriter asati. s. s. mastic. s. ij. spody sandal. añ. s. i. s. fiat electuariū cum succo plātaginis: et cinamomo. dosis. a. s. ij. vsq̄ ad. ij. cum aq̄ pluviali cocta. post illud propina hoc. B. sumac. s. ij. san. dza. s. s. mumi. se. plātaginis: añ. s. i. acatie hypogstis. balaustie. añ. s. vi. gummi q̄rcini. s. ij. spody: anther. añ. s. iij. boli anisi: iusqami: croci: opy: thebaici: storacis. añ. s. s. musci gra. ij. fac trociscos s. i. dosis v̄n' cum aq̄ ro. hec adhibēda sunt scdm magis et min' et fluxuū genera diuersorum. Ad dissinteriā periculosa: et oēm fluxus quoz cā est masticie scissura et dura. dyarie aut et indigōni: et hūmōi fluxib' hoc cursu p̄cedentibus sufficiat fortatio nāc et sigillatio membrorum. Plātago inter oēs hūc p̄plexione: et p̄petate circa dissinteriā pollet. sanat apertā. est mors colere rubee: et manifestū iuuamētū. itestinis p̄fert. p̄fortat ea sup oē medicamē s; m oēm modū exhibe in syrupo electuarijs grossis: et cibus si pole tibi fuerit.

Tertiam rem sumant stiptica medicamina: et quocumque p̄petate ventris strigūt: et virtute hūc icarnādi et solidandū: ut vitā virtuti membrorum. officina venaz claudūt. mineras membrorum reparant. et da eis in balsamētis p̄stantibus herberis: succus mēte: sumac fructus: myrre non vides quod coria ipsi sanant et fortificant: et p̄ appōnez gallarū: et stincoz q̄ro magis in q̄bus nā operat v̄uentū p̄sistit: et ne p̄termittas q̄n cadat in cibo et potu aliqd masticis. p̄perico est medicamē simplex hūc celestiv̄tute cohibere fluxum: et ita quod lotis pedid' in sero sedat fluxum. Agrimōia in cibis refert iuuamētū magnū. Dissinterie solidare spēs oēs dilecte et maxime mumiā et exhibitio mime solide cū. s. i. q̄rta radicia mādragoze subtil' farina: et vitellis ouoz adinuicē comitroz sic p̄pingra icumo sup linitū medicamē p̄fectū modicū triace. cōpescit si deo placet omnē fluxum.

Triaca cum vino mista aq̄ pluviali decoctōis mādragoze de sero i hora dormiēdi propinata est verax satis experienta in sedando fluxum et q̄qd stipticū in cibū p̄suescere potest ris p̄sper inuēies. Succus plātaginis cum eā p̄re succi myrri: et solide. ij. canoz rubi: et iij. aceti buliri ad p̄sumptionē dimidie partis p̄ illd cū melle ad mell' spissitudine. addē in sine masticis balaustie sumac: hypogstidos acatie. añ. s. iij. opy: grana. ij. citri. tr. i. mādragoze. s. s. gummi q̄rcini arabici. vernicis āthere. añ. s. ij. musci. gra. ij. fiat trociscus. ynuus: et da cum vino stiptico de sero et mane.

Sunt. n. si deo placet efficacissimi sufficētes in sedando fluxum et accētia. Uetose magne sepe repetite in p̄uocantibus manū: et pedum p̄ferunt ad hoc.

Urtica greca cum aq̄ pluviali cocta mixta cum farina oz dei: et succo mēte cataplastmata strigit ventrem: et cum balneo si videris expedire hūc virtute icarnādi et stringēdi ventris p̄petate: et oī virtute rememoratōis dicemus.

Trociscos exptos i oī fluxu dissinterico scire te fecimur

Quarta re plerit sedatia dolores et oem medofaz delectatodes assellidi: vt balnea ad hocytilia: empla ad hoc p: pte: appositioes vetofaz regime inde necessitatis.

Quinta re plerit confortatia epar stom et alia mebra minerosa: et maxie ppinq vus ppe expulsiois euantiss ven tres: circa pma expulsioe fit attractio ab alijs logings: et logingozib: et ipsa qde mebra in pndiciu ipsoz mittere cogunt per mieras aptas pp attractione euacuantatis hu moz ipoz nam fortasse minime egrediete. stiptica et odo nifera medicina hoc plerit: et qd cus ipsoz membroz natu ris affu: itate habent ppinqua et similem. et qd ad oppositu eis viam ponunt expellendi et attrahendi.

Sexta rem plerit sonus et ges: narcotica qsq medofaz vntate habeat in opatiode eoz iuuat: et affectodes diuerse q: rum noticia trademus in hoc canone.

Confectio pillularum filij Zacharie cobibentiu fluxum mebroz et confortatiu iuuamento magno: si deo placet. R. anisi: 3. i. mastice: sumac: piloz leporis: balaustie: sanguis dra. se. cidonioz. an. 3. y. ligni aloes. 3. y. leuistici: oliban: madragore: terebentine. ro. an. 3. i. pice cu succo arnoglose dofs est pillularum. iij.

Pillule Astipates nam et vetre maxie qn fluxus ex de bilitate vtutis retetue est: confortat itestina: et mebra iterio ra. R. ro. pulueris granoz mirthi: sumac: luti armei: eq: ltr pice cu succo plataris: et da cu aq decoctiois granatoz.

Medicia magna sedas fluxu ve. ppe q segt cas fridi raris mebroz: et iste mod qn accidit. vix sepa. R. ciamoi ligni aloes: gario. anisi carui: camedros: aristo. ro. aspagi an. 3. i. p fiant cu succo altee: et ligni aloes. Dofis. 3. i.

Sirup ex arte nra. Astipas nam. confortas itestia. fac ap peritu. sedat sitis: et febres eoz. si deo placet. R. succi pule gy: succi mete: succi maloz lunaticoz. succi cofolide: succi cidonioz. an. lib. iij. depurent. post illd i bullitione ponat balaustie: sumac: berberis: anisi: feminu cidonioz. an. 3. i. piccari suff. cieter. in fine aromatizet: cu cinamomi. 3. iij. musci grana. iij. et camphore. 3. y. ligni aloes. 3. iij. dofs. 3. i. ieiuno de mane in vesperis et in media nocte: cum aqua pluuiali decoctionis ipericon.

Electuariu omnia repercutiua vificat nas. letificat cor et oia mebra. et e bezoar exteuatiuu fluxu disenterici: et quo ru vita subiugata e morti: descendit eos. si deo placet. R. palpe cidonioz: pulpe panis posite in aq pluuiali: corticis citri. an. 3. i. 5. zaphiri. et iacithi sardonij. granatoz. et fenu gre. an. 3. y. zedoarie. 3. i. dragg. masti. coral. ru. berbi: ligni aloes: anisi: ciamoi: limature eboris calami aro. mastice: sa. dra. gummi qre. an. 3. y. 5. abze. 3. 5. auri cocti. 3. iij. argeti meri. 3. v. musci. grana. iij. granoz mirthi. 3. y. pice cum piccario et aq zedoarie. Dofis qntu suffie cu vio valde odo nifero: potus est ille exptoz iuuametoz quoz na pforata est pp inopia huoz calidoz na. si deus voluerit.

Silius Zacharie. Afectio striges vetre sedas oez fluxu. R. piloz leporis. se. vrtice. se. plataris. se. ro. se. balau stiaz. se. pforate. an. 3. i. san. dra. masti. an. 3. iij. terebentine. 3. y. pice cu succo plataris.

Dixit Inai qd carnes pauois comeste. strigut ve. et iter als carnes expte morbis laudabiliorca disintericis exnt.

Confectio troiscos ex iuetoe nra. et sut vltimi iter cete ros. pcellut oes reumati: ates mieras viscep. extrigut do lores fortes colericos remouet confortates aiaz facietes so nu: et strigut oe gen fluxu. si deo placet. R. bdely: sandara ce: coaguli: gallaz: sumac: reubarbari assari fructu thama risci: corticu granatoz: mirthi: spice: spody. an. 3. iij. iusga mi: opy: croci: castorei: myrre: oliban: madragore. an. 3. 5. se. ro. acatie. hypogstidos: balaustiaz. sa. dra. gallaz: citri: anisi: boli. an. 3. i. gummi qre. se. cidioz. se. piroz. an. 3. i. 5. p fiant: cu sirupo. R. madragore. 3. iij. balaustiaz. 3. y. eo

solide. zedoarie: plataris. an. 3. i. aromatzet cu cinamo mo. et gario. 3. i. sit troisco. dofs cu aqua ro.

Balneu expertoz iuuametoz in fluxu vtris confortas naz sedas accntia mala. R. folioz pini zedoarie balau stie folioz fic: corticis qrcus: forbaz acerbaz: myrre: lapidu ignitoz oiuz positoz in aceto post illd sufficiter: cu aqua pluuiali sufficiti bulliat vt balneet hz posse vtutis die ac nocte. sedat cito fluxu. si deo placet. Et ia verificatu e ve tose post balneu essent subline iuuametu ppe sub vnu bilico. hinc inde: et in medio assiduitas.

Silius Zacharie. Sumigiu Astipatiuu. R. acatie balau stie. an. 3. y. corticu forbaz. M. i. folioz pini. M. iij. lapv du ignitoz in hoc aceto multu cu supradictis bullito ex tictoz: et ebullitois vapores p pre inferior: recipiant: et p pte suis asselatob valz optie: igredim i loca emanatia apra. Clistere ad fluxu vtris. Accipe aq cisterne li. iij. succi plataris. 3. v. in q bulliat lib. y. liq facture adipis irci rizi. 3. y. adipis anserini adipis pauonu. an. 3. y. corrobordat et confortat: et supaspergat sanguis dra. masti. subtiliter pulue rizatoz. an. 3. viij. et sic tepidu sagiosuz: vt vtrez igrediat q si assiduat: et repetat sepe i die et nocte e efficac et pba tu. et ppe subuenit vlceraoib viscep: et defendit subaz vi scez ne violent. et sepa iter morte et vita. si deo placebit.

Confortat viscera valde laxa. adheres eis i loco in quo educit suba itestioz: q iterdu strigut acum et vitiu scisu re ma fluxu facietis: q si fuerit ex mala coplexioe itesti noz fluxu statim sedat: et remouet eu: si deo placet.

Ingt Dyppo. posita sitia magna i proza capitis sepe in fluxu vtris maxie colerico: et hz posse pletu confortat stoz et ep. Emplastru striges ventre. R. succi mete: balau stie: albumis onoz: farine orde: san. dra. apy: fm diectu ra tua: terebentine: boli armeni: aceti: caphore: masti. oliba ni: picis liquide: pone talem confectionem frigidam sup to tum ventrem: et maxime super locum vbi existinas pmo moueri dolorem et gurgulationem.

Dixit Dyppo. R. oi mac ieiuno sto: mastice. 3. iij. cum aq pluuiali confortat stom. et viscera: et ocs partes mebrozu adiuuic: et sigillat: et sanguis dra. eo mo accipus: et e exp toz iuuamentoz: et maxie cum succo plantaginis.

Petri apponi medici clarissimi in libru Joanis De sue Additio Feliciter Sinit.

Oratio ad memoriam impetrandam Domine Deus rex angeloz inuoco te per sanctis simam maria matre tuam. matre misericordie et pietatis: per angelos et archangelos tuos: per xy. apostolos: p Martires: p Confesores: p. cxliij. milia In nocetiu: et per oes sanctos tuos: vt tua gra mediate. et ma tris tue subuentione auxiliante pficia ad laude et gloria no minis tui: oiumq: sanctoz tuoz. Aduni domie cofcietia mea splédore luminis tui. et p firma itellectu meo odore suauitatis spūs tui. Adorna. d. aiam meā: vt itelligā. et in tellecta memoriter teneā. Reforma deus cor meū. Re staura deus sensum meum. Placa pyssime viscera mea. Aperci mitissime os meū. Tempora benignissime linguam meā. et p gloriofum et ineffabile nome tuu: et qui es fons bo nitatis pietatis origo. patietia habe in me: et da mihi me moria tua: et qd a te pety i hac ofone sancta largire mihi. et qui peccate no statiz iudicis: sed penitētia miserat ex peccas. te queso idignus peccator. vt facinoz et scelerum et peccatoz et delictoz meoz squalores abstergas. Et me peritione tata per angelos et archagelos tuos: de quibus pfatus sum virtute dignu et efficacē efficias. per xpm do minum nostrum amen. Et per gloriofam maiestare tua. Quod est trinus et vnus deus. Amen.

Vide orationem be Thomae Sui in officio beatorum

De egritudinibus

C Dic prosequitur Clarissim^o doctor Franciscus de pe-
demontius et plet scōaz diuisione supius ānotatā i pmo
de appropriariis Diui Joānis Mesue.

- C** Caplin p̄mū et est generale ad omnes passioēs cordis.
- C** Caplin secundum de medicinis simplicibus: et p̄posi-
tis ad omnes passiones cordis.
- C** Capl̄z tertiu de cura titilatōis pulsus et trēoris cordis.
- C** Capitulum quartum. de cura passionis cordis per cō-
passionem ad cerebrum.
- C** Capitulum quintū. de cura passionum cordis per cō-
passionem ad stomachum.
- C** Capl̄z sextū. de cura passionū cordis. p̄ passionē ad ep.
- C** La. vii. de cura passionū cordis. p̄ passionē ad splenē.
- C** Capitulum octauum. de cura passionuz cordis: per cō-
passionem ad intestina.
- C** Caplin nonū. de cura passionū cordis per cōpassiones
ad intestina et ad os stomachi.
- C** Caplin decimū. de cura passionum cordis. ex fluxu sā-
guinis menstruoꝝ et emozoidarum.
- C** Caplin yndecimū. de cura passionum cordis: ex reten-
tione menstruoꝝ in pregnantibus.
- C** Capl̄z duodecimū. de cura passionū cordis. ex rarefa-
ctioē porroꝝ cutis: ex sudore diaforetico per se vel ba-
leno vel ex exercitio.
- C** Capi. xii. de cura passionuz cordis: ex aere pestilēiali.
- C** Capitulum decimū quartum. de cura passionum coz-
dis ex fetore contingentium.
- C** Caplin decimum quintum. de cura passionum cordis
ex moꝝu venenoꝝ et assumptioē veneni.
- C** Capitulum decimū sextū. de cura passionuz cordis: ex
timore contingentium.
- C** Caplin decimum septimum. de cura passionū cordis
ex labore et accidentibus anime.

C Caplin p̄mū et est ḡniale ad oēs passiones cordis.

Quertendus

autē q̄ dicte cordis egrit-
tudines sua h̄nt iudicia:
in q̄tū. n. sequunt̄ eas ex
enumeratis: q̄ sūt per se
morbus egritudies p̄pe
nō dicunt. s̄z acc̄ntia de
ḡne actōis lese ipsi quo-
rum significatōib⁹ scōm
s. oz cognoscere ipm pa-
ti. put itra dicet. **C** In-
quātuz vero sequunt̄ ex
eis cāe q̄ per se morb⁹ nō
sunt egritudies dici possūt. put aboali dixit. Et tñ hic cuz
vtraq; sequunt̄ magis dicim⁹ eas egritudies q̄ acc̄ntia
eo q̄ egritudib⁹ q̄ sequunt̄ in p̄ceptis ex̄tib⁹ ab ifirmo
ipse sole vt egritudies sentiunt. nō. n. sentit paties cordis
discrasiam: s̄z solūmō nocumētū actionū ei. s. debilita-
tē cozporis pulsū cordis tremorē vel sincopi q̄b⁹ extimat
se ifirmū: at qz sua magnitudie ledēdo v̄rutē assumentes
nām cāe p̄iudicat̄ sibi curā q̄ p̄prie nō cāe nec acc̄nti: sed
egritudini facte debet. put. s. mōstrauit q̄ i egritudib⁹
dictozum membroz et dicendoz idem est itelligendū.
C Sciēdū quoq; q̄ tremor: hic nō p̄pe accipit: s̄z ip̄prie.
p̄pe. n. est acc̄nti i actōe volūtariē mobili s̄z Hal. ostēdit.
Actio vero motiua cordis est nāl̄is. s̄z ip̄prie. p̄ agitatioē
q̄dā et motū iordiatō cordis dilatatioē ipetuoſe ad repel-
lendū nocētia vt ex supius dictis apparet. Ponit ip̄e coz-
dis egritudies dicte cū fortes sint: et p̄tinue vel frequētes

pre magnitudie cāe et maxie p̄pe s̄z quā differūt q̄titate
vt supra ē deñi iter se bitudinē h̄nt: vna. n. minat̄ aliā: seu
p̄tendit vt debilitas pulsū: pulsus tremorē: tremor: sincop-
pim: sincopis repētina mortē. put hyppo. mōstrauit i affo-
risinis. cuz inqt. Qui exsoluunt̄ fortiter et frequēter absq;
manifesta occasioē repēte moriunt̄. **C** Positis at egritu-
dib⁹ cordis et assignata zueniētia et cēntiali d̄ria iter cas p̄
q̄s distiguere et cognoscere te oz: nec nō enūeratis eorum
cāis sine q̄z cognitioē p̄fecta eoz scia nō habet: assigna-
tisq; carū inditus: expedit ex ip̄erio q̄ plurimū reuerēdi
dñi: dñi mei dñi Roberti dei grā byerlēs: et sicilie regis su-
mi. qz ḡne p̄clarissimi oib⁹ v̄tutib⁹ morib⁹ bonis et sciētis
cunctis. maxie theologica p̄p̄ aiām: et medicinali scia p̄p̄
corpus ad p̄lemēta doctrine p̄ntis terapēticis operis p̄o-
sequēdi: vt acc̄ntia cēntialia subingamuz: quoz signifi-
cationib⁹ cās ipsas cognoscere valeas et si q̄ sint aliq̄ ip̄a
rum occulte. **C** Hac. n. duplici cognitioē p̄missa mēbz iā
habita ad ḡnialē curationē necessariā tute curas poteris
aggredi. p̄piciāte deo.

C Inqt. n. s. oz at vt p̄ cognoscam⁹ egritudinē: q̄ sit: de
de p̄cedam⁹ ad ip̄as medicadū. et alibi. Cura p̄festi: seḡ
cognitionē facientis cāe et et subiuē. s. mēbz vt cordis: q̄
onidit cū ait. Ex q̄b⁹ duob⁹. s. cognoscere mēbz et morbu
poteris cognoscere ḡnialē ei: curatōz: q̄ a morbo ē aliq̄
plima v̄o a patiēte p̄tacula. s. corde. Ad eq̄dē pati cogno-
scere poteris ex egritudinē d̄cis i q̄tū s̄z acc̄ntia lese actio-
nis ip̄i: a q̄ signū s̄p̄tū i significādo supra mēbz paties
certū ē et p̄durās. **C** Lū. n. debilitas cozporis adest: coz pari
agnoscas: cū v̄o addit̄ pulsus: vel trēoz: cognitio tua p̄ple-
tur: cū v̄o p̄duc̄ ad sincopi: cognitio ē p̄firmata. put dicit
Aboali. Lū itaq; ipsaz egritudinū cā duplex sit itrinseca
corpea. s. et extriseca extra cozp⁹ isurgēs. Et corpea aut in
ip̄o corde: aut in mēbz vicis ip̄i: aut in mēbz cōicātib⁹
ei cōitate. p̄p̄inq; vel remota. Tūc sigdē p̄mo mō coz pari
p̄rigat ip̄e oē egritudies fortes erūt: et p̄tinue vel frequē-
tes. Si v̄o p̄o mō patiat̄ debiles erūt: et discōtinue recipiē-
tes variatōz p̄ absentiaz et p̄ntiā augmentuz et diminutio-
nem fin absentiam et p̄ntiam. itē s̄ntionē: et remissionē: v̄o
ip̄onū illoꝝ mēbzoz iā iuentaz quoz vicinitate aut cōi-
tate patiat̄. **C** S̄z si qdē a cā extriseca patiat̄ coz: p̄dicte
passioēs debiles erūt cito: et facile trāsēctas: vt hyppo. v̄o
luit: et cū iuētōe cāz extriseca: nulla p̄cedēte apitōe inter-
rioris cāe. Si vero ab v̄trisq; signa erūt ex v̄trisq; p̄ntia.
Et bec sūt signa seu acc̄ntia cāz ḡnialiū ip̄az supra a loci
varietate. p̄ter q̄ alia sūt acc̄ntia cāz egritudinū ip̄az
cordis itrinseca: sp̄ualius ab eaz supra cēntia q̄s p̄ario te
scire oz. Sunt aut q̄druplicis ḡnis. tria simplicia s̄z tripli-
cē nām ei: singulariter p̄mutatā: et q̄rtū ē p̄positū signifi-
cans sup oēs in simul p̄mutatas.

C Inqt. n. s. s̄z p̄pa passio cordis est plurimū mala p̄plo:
aut eq̄l̄ aut itē q̄l̄: singularis v̄l p̄mixta: pura: v̄l cū mā: aut
mala p̄p̄: puta ianitio: v̄l repletio receptacloꝝ: aut op̄ilo
in venis ei. et v̄ys sp̄uuz ac coartatio cozporis ei. p̄p̄ coarta-
tōez spaty cassile i q̄ mouet̄ ex replōne sāguis: et h̄uiditaz
tū ibi facta vt i suo simio p̄ anothomiā inuenit. et p̄ grossi-
cie p̄ter nās ibi et cūctā. put in suo galo repyt manifeste.
Aut ē solo p̄tinuitatis quā ip̄z nō pati cū salute poli a boā
li dixit. Aut apostēa p̄firmatio c̄ nullaten⁹ expectabit̄ qn
morte pueniat. Sic egritudinū ei est plimū mala p̄plo:
qz frequēti p̄rigēs aluz: et cū poli salute: et si cū ip̄o tar dē
nō subito: vel cito mortē iduc̄: vt et p̄p̄ mala: solo p̄tinui:
vel apa. Idcirco ei signa erūt: bñ ac subtilr p̄sideranda.
C S̄z ipsa mala p̄plo sigdē sit eq̄l̄ ei signa obmittat̄ ad
p̄ns: cū sint manifestavalde. sic voluit. s. cū inqt. Morbi
v̄o q̄ nō sunt nisi i mala p̄plone difficile cognoscūt: nisi cū
mutatio v̄ltima sit extra nās: cūq; plimū salutis sit ip̄oſe